

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Bf.192/2025/26.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2025. december 9. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t :

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt Terhelt1 és társai ellen indított büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2025. március 10. napján kihirdetett 20.B.102/2024/21. számú ítéletét megváltoztatja.

Mindhárom vádlott bűncselekménye minősítésénél a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulátát is felhívja.

Terhelt3 III. rendű vádlott cselekményét társtettesként elkövettként minősíti.

Terhelt1 I. rendű vádlott szabadságvesztésének tartamát 5 (öt) évre mérsékli, e vádlott és Terhelt2 II. rendű vádlott pénzbüntetését, illetőleg annak részletekben történő megfizetésére és átváltoztatására vonatkozó rendelkezéseket mellőzi.

A vádlottak a szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsáthatóak feltételes szabadságra.

A bűnügyi felügyelet beszámításánál Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottaknál egy napi szabadságvesztésnek 5 (öt) nap, míg Terhelt2 II. rendű vádlottnál 4 (négy) nap bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg.

Mindhárom vádlott esetében az őrizet befejező napjaként 2023. január 25. napját tünteti fel.

Terhelt2 II. rendű vádlott 2023. május 26. napjától 2024. január 23. napjáig volt ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyeletben, erre az időtartamra vonatkozik a bűnügyi felügyelet beszámítása.

Terhelt3 III. rendű vádlott 2024. augusztus 27. napjától 2024. december 18. napjáig volt ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyeletben, erre az időtartamra vonatkozik a bűnügyi felügyelet beszámítása.

Az elkobozni rendelt dolgok esetében mellőzi a lefoglalás megszüntetéséről hozott rendelkezést.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Terhelt1 I. rendű vádlott személyazonosító igazolványának a száma: okmányszám2.

Terhelt2 II. rendű vádlottnál a helység1-i lakcímet tényleges tartózkodási helyként jelöli meg.

Terhelt3 III. rendű vádlott személyazonosító igazolványának a száma okmányszám3, az cím4 szám alatti lakcím feltüntetését mellőzi, az cím1 szám alatti címet a vádlott lakcímeiként jelöli meg.

Az ítéltábla határozata ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Budapest Környéki Törvényszék (a továbbiakban: törvényszék) a 2025. március 10-én tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 20.B.102/2024/21. számú ítéletében Terhelt1 I. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetéseben [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 176. § (1) bekezdés, (3) bekezdés].

[2] Ezért a vádlottat 6 év szabadságvesztésre, 7 év közügyektől eltiltásra, valamint 100 napi tétel, napi tételenként 10.000,- forint összegű, összesen 1.000.000,- forint pénzbüntetésre ítélte.

[3] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg.

[4] Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztésből feltételes szabadságra a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható.

[5] Engedélyezte, hogy a vádlott a pénzbüntetést 20 havi, egyenként 50.000,- forint összegű részletekben fizesse meg.

[6] Rendelkezése szerint, ha a vádlott a pénzbüntetés egyhavi részletének megfizetését elmulasztja, a pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni, amelynek végrehajtási fokozata – a kiszabott szabadságvesztéshez igazodóan – fegyház.

[7] A szabadságvesztésbe a vádlott által 2023. január 24-től 2024. január 12-ig előzetes fogvatartásban, 2024. január 13-tól 2024. július 2-ig ingatlanra korlátozott (az elsőfokú ítélet megfogalmazása szerint lakóhelyhez kötött) bűnügyi felügyeletben töltött időt beszámította.

[8] A vádlottal szemben a tőle lefoglalt 2.281.000,- forintra és 190,- euróra vagyoneklobzást rendelt el.

[9] Terhelt2 II. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettségében [Btk. 176. § (1) bekezdés, (3) bekezdés].

[10] Ezért a vádlottat 4 év 6 hónap szabadságvesztésre, 5 év közügyektől eltiltásra és 100 napi tétel, napi tételenként 10.000,- forint összegű, összesen 1.000.000,- forint pénzbüntetésre ítélte.

[11] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg.

[12] Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztésből feltételes szabadságra a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható.

[13] Engedélyezte, hogy a vádlott a pénzbüntetést 20 havi, egyenként 50.000,- forint összegű részletekben fizesse meg.

[14] Rendelkezése szerint, ha a vádlott a pénzbüntetés egyhavi részletének megfizetését elmulasztja, a pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell

átváltoztatni, amelynek végrehajtási fokozata – a kiszabott szabadságvesztéshez igazodóan – börtön.

[15] A szabadságvesztésbe a vádlott által 2023. január 24-től 2023. május 25-ig előzetes fogvatartásban, 2023. május 26-tól 2024. május 8-ig ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyeletben töltött időt beszámította.

[16] E vádlottal szemben a tőle lefoglalt 2.600,- euróra és 1.335,- amerikai dollárra vagyonek Kobzást rendelt el.

[17] Terhelt3 III. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetében [Btk. 176. § (1) bekezdés, (3) bekezdés].

[18] Ezért a vádlottat 5 év szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte.

[19] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg.

[20] Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztésből feltételes szabadságra a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható.

[21] A kiszabott szabadságvesztésbe a vádlott által 2023. január 24-től 2024. augusztus 26-ig előzetes fogvatartásban, 2024. augusztus 27-től ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyeletben töltött időt beszámította.

[22] A lefoglalás megszüntetése mellett a kábítószereseket, azok termesztésére és mérésére szolgáló eszközöket, berendezéseket, valamint különféle porokat elkobozta, a vizeletminták, biológiai anyagmaradványok, simítózáras műanyag tasakok és 1 darab tabletta megsemmisítését rendelte el, míg egy mobiltelefont Terhelt1 I. rendű vádlottnak, egy másik mobiltelefont Terhelt2 II. rendű vádlottnak rendelt kiadni.

[23] Az eljárás során felmerült bűnügyi költségből Terhelt1 I. rendű vádlottat 113.776,- forint, Terhelt2 II. rendű vádlottat 141.208,- forint, Terhelt3 III. rendű vádlottat 141.970,- forint külön-külön történő, továbbá a három vádlottat 1.820.752,- forint egyetemleges megfizetésére kötelezte; a fennmaradó 171.164,- forintot az államra terhelte.

[24] Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak terhére súlyosításért, a szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás tartamának felemelése, valamint Terhelt3 III. rendű vádlott bűncselekménye minősítésénél a társtettesi elkövetői alakzat megállapítása, míg Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak, valamint a védőik elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés, Terhelt2 II. rendű vádlott és a védője kizárólag a büntetés enyhítése érdekében jelentettek be fellebbezést.

[25] Az ügyészség és a védők eleget tettek a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 584. § (6) bekezdésében foglalt kötelezettségüknek, a fellebbezéseik írásos indokolását a törvényszéknél, illetve a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltáblánál (a továbbiakban: ítélőtábla) előterjesztették.

[26] Egyébiránt a törvényszék a 2024. augusztus 26-án tartott előkészítő ülésen kihirdetett és – a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 16.Bf.335/2024/8. számú határozata folytán – 2024. november 27-én jogerőre emelkedett 20.B.57/2024/32. számú ítéletében tanú IV. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulatában meghatározott kábítószer-kereskedelem büntetében, és őt 2 év 8 hónap szabadságvesztésre, 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

[27] Az ügyészség a fellebbezése írásos indokolásában Terhelt3 III. rendű vádlott cselekményének minősítése kapcsán arra mutatott rá, hogy a következetes ítélkezési gyakorlat szerint (ezzel kapcsolatban felhívta az 1/2007. Büntető jogegységi határozatot, a 155. Büntető Kollégiumi véleményt és a Kúria Bfv.988/2022/7. számon meghozott eseti döntését) a kábítószer-kereskedelem egy komplex tevékenység, amely magába foglal minden olyan magatartást, amelyek célja, hogy a kábítószer eljusson a fogyasztókhoz; beleértve annak értékesítési célú megszerzését, előállítását, tárolását, porciózását, szállítását is. Az elkövető haszonszerzésre törekedve működik közre, és a cselekménye mindig tettesi magatartás.

[28] Ezért tévesnek értékelte az elsőfokú ítélet [41] bekezdésében kifejtett bírói álláspontot, amely szerint a kábítószer-kereskedelmet tettesként kizárólag az követheti el, aki a kábítószeren tulajdonjogot szerez. Ilyen szűkítő megközelítést ugyanis az ítélkezési gyakorlat nem ismer, ráadásul a szervezett és társas formában megvalósított kábítószer-kereskedelem tipikusan úgy kerül elkövetésre, hogy egy irányító pozícióban lévő elkövető szerzi be a kábítószeret, amely aztán az ő tulajdonát képezi, míg a társai ezen kábítószer tárolásában, szállításában, értékesítésében működnek közre. Márpedig jelen ügyben a törvényszék által megállapított tényállás szerint a Terhelt3 III. rendű vádlott használatában lévő ingatlanon a kannabisz-ültetvény kialakítására a marihuána későbbi értékesítése céljából került sor, amelyről e vádlott is tudomással bírt. A rendszeres kábítószer-fogyasztó Terhelt3 III. rendű vádlott feladata volt az ültetvény gondozása, amelynek ellentételezéseként saját fogyasztási célra kapott a leszüretelt marihuánából. Ezért Terhelt3 III. rendű vádlott vonatkozásában a kábítószer-kereskedelem törvényi tényállási elemei hiánytalanul megvalósultak, haszonszerzés végett részt vett a kábítószer értékesítési célú előállításában, így a bűncselekményt társtettesként követte el.

[29] A büntetékiszabás kapcsán az ügyészség előadta, hogy a törvényszék Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak vonatkozásában hiányosan vette számba és nem kellő nyomatékkel értékelte a büntetést befolyásoló tényezőket. Mindkét vádlott vonatkozásában súlyosító körülményként kérte értékelni a társas, szervezett bűnelkövetést és a kábítószer-kereskedelemmel összefüggő bűncselekmények emelkedő esetszámát, továbbá Terhelt3 III. rendű vádlottnál a büntetett előéletet és a kábítószer fogyasztását (amellyel a kábítószer-kereskedelmen túl egy másik bűncselekmény törvényi tényállását is megvalósította). A cselekmény eltérő minősülése és a megállapított tényállás miatt Terhelt3 III. rendű vádlott

esetében szükségesnek látta mellőzni a bűnsegédi és a más hatására való elkövetés enyhítő tényezőként való értékelését. Figyelemmel arra is, hogy Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak nem tettek feltáró jellegű, beismerő vallomást, úgy ítélte meg, hogy – a törvényi minimumban, illetve azt alig meghaladó tartamban meghatározott – szabadságvesztés és ahhoz igazodóan a közügyektől eltiltás mértéke indokolatlanul enyhe.

[30] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség (a továbbiakban: fellebbviteli főügyészség) a felterjesztett ügyiratokkal együtt megküldött, a Be. 588. § (4) bekezdése szerinti indítványát tartalmazó átiratában az ügyészségnek Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak terhére bejelentett fellebbezését kiegészítéssel, a pénzbüntetés napi tételszámának felemelése végett is tartotta fenn, míg a védelmi fellebbezéseket alaptalannak értékelte.

[31] Jelezte, hogy a fellebbezések célja és tartalma miatt a másodfokú felülbírálat a Be. 590. § (1), (2) és (10) bekezdései alapján mindhárom vádlott vonatkozásában teljes körű.

[32] Álláspontja szerint a törvényszék a büntetőeljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó abszolút vagy relatív eljárási szabálysértést nem vétett.

[33] Leszögezte, hogy a törvényszék – a bizonyítékok beszerzésével – a tényállás-felderítési kötelezettségének a Be. 163. § (2) és (3) bekezdéseiben meghatározottak szerint eleget tett, hibátlan, teljes és megalapozott tényállást állapított meg, ennél fogva az elsőfokú ítélet felülbírálatra alkalmas, és a megállapított tényállás a másodfokú bírósági eljárás során irányadó.

[34] Meglátása szerint a törvényszék az indokolási kötelezettségét is teljesítette, a bizonyítás anyagává tett bizonyítékokat irathűen ismertette, azokat egyenként és összességükben értékelte, majd számot adott arról, hogy a tényállást az egymásnak ellentmondó terhelti nyilatkozatok közül miért Terhelt2 II. rendű vádlott önmagát és társait terhelő vallomására, illetőleg az azt alátámasztó egyéb bizonyítékokra alapította. Továbbá indokát adta annak is, hogy miért nem fogadta el Terhelt1 I. és Terhelt3 III. rendű vádlottaknak Terhelt2 II. rendű vádlott megtévesztő magatartására történő hivatkozását, illetőleg azon védekezését, miszerint CBD-tartalmú növényeket akartak termesztetni.

[35] Kérte figyelembe venni, hogy a törvényszék bizonyíték-értékelő tevékenysége nyomon követhető, logikus és észszerű, iratellenes megállapítást nem tartalmaz, így a mérlegelő tevékenység a törvényi előírásoknak megfelel. Felmentést megalapozó tényállás megállapítására csak a bizonyítékok eltérő értékelése alapján lenne lehetőség, amely viszont a fellebbviteli eljárásban megalapozott tényállás esetén tilalmazott [Be. 591. § (1) bekezdés, Be. 593. § (2) bekezdés második mondat].

[36] A fellebbviteli főügyészség szerint a törvényszék a tényállásból okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, a bűncselekmény minősítése is törvényes azzal a helyesbítéssel, hogy a vádlottak terhére megállapított kábítószer-kereskedelem büntette a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulatába ütközik és a (3) bekezdése szerint minősül (a

bűncselekmény bírósági határozatban történő megnevezéséről szóló 61. Büntető Kollégiumi vélemény 3/a. pont).

[37] Csatlakozva az ügyészségi fellebbezés indokolásához, tévesnek értékelte a törvényszék álláspontját, miszerint a kannabisz-ültetvényt gondozó Terhelt3 III. rendű vádlott a cselekményét bűnsegédként valósította meg. Megjegyezte, hogy az állandósult bírói gyakorlattól idegen az elkövetői alakzatnak a kábítószer feletti tulajdonjog megszerzésének függvényében történő meghatározása. Az 1/2007. Büntető jogegységi határozatban foglaltakra alapított ügyészségi érveket fenntartotta, azokat – a Fővárosi Ítéltábla Bf.195/2014/70. számú határozatának felhívásával – mindössze annyiban egészítette ki, hogy az ítéltábla gyakorlata szerint a kereskedés céljából történő termesztés, illetőleg az ebben való részvétel is tényállásszerű magatartásként értékelhető. Terhelt3 III. rendű vádlott tudata is átfogta, hogy a kábítószernek kereskedési (értékesítési) céllal történő termesztésében vesz részt, így a terhére rótt bűncselekményt nem bűnsegédként, hanem társtettesként valósította meg.

[38] A büntetékiszabás kapcsán kérte az elsőfokú ítélet [47] bekezdésében kifejtettek kirekesztését, utalva arra, hogy a jogalkotó az egyes különös részi törvényi tényállások büntetési tételeinek meghatározásával juttatta kifejezésre, hogy az adott, büntető törvénybe ütköző cselekménynek milyen fokú társadalomra veszélyességet tulajdonít, ennek megkérdőjelezésére a bíróságnak jogköre nincs, mivel az Alaptörvény 26. Cikk (1) bekezdése értelmében a bíró a működésében a törvénynek van alávetve.

[39] Úgy értékelte, hogy a törvényszék a büntetés kiszabásakor irányadó tényezőket túlnyomórészt feltárta, azonban azokat nem a valós súlyuknak megfelelően értékelte, ennek eredményeként Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottakkal szemben – figyelemmel a büntetési tételkeretre és a középértékre – eltúlzottan enyhe joghátrányt alkalmazott.

[40] E vádlottak vonatkozásában kérte nagyobb nyomatékú súlyosító tényezőként értékelni a kiemelt tárgyi súlyú, egészséget veszélyeztető bűncselekmény társtettesként, szervezett jelleggel történő elkövetését, mert azok a vádlottak személyében rejlő társadalomra veszélyesség magasabb fokát mutatják, és ez – miként az ilyen bűncselekmények elszaporodottsága is – a törvény szigorának alkalmazását indokolják.

[41] Egyetértett azzal, hogy súlyosító hatást kell tulajdonítani Terhelt3 III. rendű vádlott büntetett előéletének és kábítószer-fogyasztásának, egyidejűleg szükségesnek tartotta a vádlott esetében a bűnsegédként és a más hatására történt elkövetésnek az enyhítő körülmények közül történő mellőzését.

[42] Azzal érvelt, hogy a Btk. 79. §-ában meghatározottak szerint a büntetés célja a társadalom védelme, és ennek érdekében az egyéni és az általános bűnmegelőzés, amelyeknek együttesen kell megvalósulniuk ahhoz, hogy a büntetés célja elérhető legyen. Márpedig a napjainkra elszaporodottá vált kábítószer-kereskedelemként minősülő bűncselekmények elkövetőinek a felelősségre vonásához alapvető bűnüldözési és társadalmi érdek fűződik, és az ilyen elkövetők esetében – a speciális prevenció mellett – fokozottan kell törekedni az általános megelőzési célok érvényre juttatására, annak érdekében, hogy a

büntetés hatékonyabban tartson vissza másokat hasonló jellegű bűncselekmények elkövetésétől.

[43] Ezért a fellebbviteli főügyészség osztotta az ügyészség álláspontját, miszerint a büntetési célok Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottakkal szemben csak hosszabb, a középértéket jobban közelítő tartamú szabadságvesztés és ehhez igazodóan megemelt mértékű közügyektől eltiltás kiszabásával érhetők el.

[44] A Terhelt2 II. rendű vádlottal szemben enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott, börtön végrehajtási fokozatban végrehajtani rendelt szabadságvesztést inkább méltányosnak, mintsem eltúlzottnak értékelte, arra hivatkozva, hogy e büntetés megfelelően tükrözi a vádlott tekintetében túlsúlyban lévő enyhítő körülményeket. Meglátása szerint ennél enyhébb büntetés már a büntetési célok elérését veszélyeztetné, így a büntetés enyhítésére – új tény vagy körülmény hiányában – nem látott okot.

[45] A Btk. 50. § (2) bekezdésében írt kötelező rendelkezés alapján törvényesnek értékelte a haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélt, megfelelő jövedelemmel és vagyonnal rendelkező Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. vádlottak pénzbüntetésre ítéletét. Ugyanakkor a pénzbüntetés napi tételszámát mindkét vádlottnál törvénysértően enyhének értékelte, mivel az nem igazodik a vádlottak terhére megállapított, életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető, az egészséget veszélyeztető bűncselekmény tárgyi súlyához. Ezért a Terhelt1 I. rendű vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés napi tételszámának lényeges súlyosítását látta indokoltnak, míg Terhelt2 II. rendű vádlott vonatkozásában jelezte, hogy a súlyosítási tilalom beállt, nála a pénzbüntetés napi tételszámának felemelésére nincs törvényes lehetőség.

[46] A feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó ítéleti rendelkezést akként kérte helyesbíteni, hogy a vádlottak *legkorábban* a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra.

[47] Az ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyelet beszámítása kapcsán szükségesnek látta annak megállapítását, hogy a Btk. 92. § (3) bekezdés a) pontja alapján Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak esetében egynapi szabadságvesztésnek öt nap, míg Terhelt2 II. rendű vádlott esetében négy nap bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg.

[48] Kérte azt is figyelembe venni, hogy a terhelt ugyanazon a napon különböző fajtájú kényszerintézkedések hatálya alatt nem állhat, ilyenkor az adott napra vonatkozóan mindig a súlyosabbat kell megjelölni. Erre tekintettel az előzetes fogvatartásra vonatkozó adatokat azzal látta pontosítandónak, hogy a vádlottak helyesen 2023. január 25-ig voltak őrizetben, továbbá Terhelt2 II. rendű vádlott 2023. május 26-tól állt ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyelet, majd 2024. május 9-től közigazgatási területre korlátozott bűnügyi felügyelet hatálya alatt. Rámutatott arra, hogy a 2024. december 18-án tartott tárgyaláson a törvényszék Terhelt3 III. rendű vádlott bűnügyi felügyeletét Budapest és Pest vármegye közigazgatási területére terjesztette ki, így a szabadságvesztésbe csak a 2024. augusztus 27-től 2024. december 18-ig ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyeletben töltött idő számítandó be.

[49] Mindezek alapján a fellebbviteli főügyészség indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdése alapján változtassa meg:

- mindhárom vádlott vonatkozásában a bűncselekmény minősítésénél hívja fel a Btk. 176. § (1) bekezdésének IV. fordulatát is,
- állapítsa meg, hogy Terhelt3 III. rendű vádlott a bűncselekményt társtettesként követte el,
- Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak tekintetében a szabadságvesztés és közügyektől eltiltás tartamát, valamint Terhelt1 I. rendű vádlott esetében a pénzbüntetést – a napi tételszámának felemelésével – lényeges mértékben súlyosítsa,
- a járulékos rendelkezéseket és a vádlottak előzetes fogvatartására vonatkozó adatokat pontosítsa, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[50] Terhelt1 I. rendű vádlott meghatalmazott védője (a továbbiakban: I. rendű védő) a fellebbezése írásos indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet a Be. 592.§ (2) bekezdés d) pontjában írt okból megalapozatlan, mivel a törvényszék a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett. Ezen túlmenően a bizonyítékok értékelése és a jogi indokolás körében logikai hibákat észlelt, amelyek közül külön is kiemelte az elsőfokú ítélet [20], [22] és [45] bekezdéseit.

[51] Meglátása szerint a törvényszék abból a tényből, hogy az ültetvények mások elől elzárt, titkos helyen voltak, tévesen következtetett arra, hogy Terhelt1 I. rendű vádlott tudata átfogta a növények kábítószernek minősülését és jogellenes termesztését. A berendezéseknek az illetéktelenektől elől történő elrejtését indokolhatta az is, hogy a vádlottak az ültetvény üzemeltetéséhez jogellenesen vételezték az áramot. E tény alátámasztja, hogy a lefolytatott helyszíni szemlén a rendőrök észlelték az áram illegális bekötését, továbbá ezzel összefüggésben Terhelt1 I. rendű vádlottal szemben lopás büntette miatt a Ráckevei Járásbíróság pénzbüntetést szabott ki. Műszerész végzettségű védece kifejezetten az engedély nélküli áramvételezés megoldásáért és annak leplezéséért volt felelős.

[52] Felhívta a Btk. 20. § (1) bekezdését, amely szerint nem büntethető az elkövető olyan tény miatt, amelyről az elkövetéskor nem tudott. Arra hivatkozott, hogy a védece tévedésben volt a bűncselekmény elkövetésekor, hiszen úgy tudta, hogy a termesztési kívánt növények nem minősülnek kábítószernek. Ráadásul soha nem volt kábítószerfogyasztó, ezért nem rendelkezett kábítószerrel kapcsolatos ismeretekkel.

[53] Nem tartotta megalapozottnak a törvényszék okfejtését, miszerint a védece érdemi védekezése akkor lett volna elfogadható, ha a vádlottak mindegyike az eljárás kezdetétől, egymástól függetlenül, azonos tartalmú védekezést terjeszt elő. Leszögezte, hogy a Be. nem támaszt ilyen követelményt, a terhelt szabadon védekezhetsen, és számos oka lehet annak, hogy az eljárás különböző szakaszaiban milyen védekezést terjeszt elő, azt utóbb megváltoztatja-e. Téves álláspontnak értékelte csupán azért elvetni a védekezést, mert a terhelt az eljárás

kezetén mást állított, ugyanis ez attól függhet, hogy adott helyzetben mit lát eredményre vezetőnek.

[54] Hangsúlyozta, hogy a CBD olaj termesztésének jogellenessége az engedélyek beszerzésével elhárítható lett volna. E körben logikai hibaként értékelte, hogy a törvényszék azért vetette el a ténybeli tévedésre alapított vádlotti védekezést, mert semmilyen bizonyítékot nem talált arra, hogy a vádlottak bármilyen lépést tettek volna a termesztés jogszerűvé tétele érdekében. A „legalizálás”, „jogszerűvé tétel” – a védenca nem cáfolt védekezése szerint – Terhelt2 II. rendű vádlott feladata lett volna, így ennek elmaradásából okszerűtlen következtetést levonni Terhelt1 I. rendű vádlott büntetőjogi felelősségére.

[55] A jogi indokolás körében helytállónak nevezte azt a megállapítást, miszerint a hatályos jogszabályok alapján kizárólag alacsony THC-tartalmú kender termesztető, a magas THC-tartalmú kender behozatala, termesztése és forgalomba hozatala engedélyköteles. Ugyanakkor – érvelése szerint – a törvényszék nem adott számot arról, hogy a kérdéses jogszabályi előírások tartalmából miért következtetett Terhelt1 I. rendű vádlott esetében a ténybeli tévedés hiányára, a bűnös tudattartamára és bűnösségére. Azt I. rendű védő még érthetőnek nevezte, hogy a kannabisz-termesztés illegális volta köztudomású, de ez a megállapítás a CBD olajra már semmiképpen nem érvényes.

[56] Úgy értékelte, hogy Terhelt1 I. rendű vádlott ténybeli tévedésre vonatkozó védekezését más bizonyítékok is alátámasztották, amelyeknek a mérlegelését a törvényszék elmulasztotta. Ilyen bizonyítékként kezelendő, hogy Terhelt2 II. rendű vádlott cím2 szám alatti lakóhelyén foganatosított házkutatás során növények klónozására alkalmas dobozokat találtak. Továbbá e vádlott elismerte, hogy a cím2 utcai ingatlanában klónozte a növényeket, majd azokat a helységi ingatlanba vitte; ebből következően a társai nem is tudhatták, hogy a növények honnan származnak, milyen fajtájúak. Mindezen személyi és okirati bizonyítékok a védő szerint azt bizonyítják, hogy Terhelt2 II. rendű vádlott egyedül, Terhelt1 I. rendű vádlott tudta nélkül szerezte be és klónozte a növényeket, azokat a védenca közreműködése nélkül vitte a helységi ingatlanba, ahol koordinálta a termesztést is. Terhelt1 I. rendű vádlott a növények mennyiségéről, tőszámáról nem rendelkezett pontos ismeretekkel, ezért legfeljebb a kábítószer-kereskedelem alapesetéért vonható felelősségre, ha az ítéltábla sem fogadná el a ténybeli tévedésre alapított védekezést. Ezzel összefüggésben szükségesnek látta a tényállás kiegészítését azzal, hogy a növényeket Terhelt2 II. rendű vádlott szerezte be, Terhelt1 I. rendű vádlottnak nem volt pontos tudomása arról, hogy az ültetvényen hány növény termesztése folyik.

[57] A fentiekben írtak ellenére is fenntartotta, hogy a védencének a ténybeli tévedésre alapított védekezése kétséget kizáró bizonyossággal nem vethető el. Ezért elsődleges indítványa továbbra is az volt, hogy az ítéltábla az iratok tartalma alapján és helyes ténybeli következtetés útján az elsőfokú ítéletet a Be. 604. § (1) bekezdés b) pontja alapján változtassa meg, állapítsa meg, hogy Terhelt1 I. rendű vádlott tévedésben volt a tekintetben, hogy a közreműködésével üzemeltetett ültetvényen kábítószer-tartalmú növények termesztése folyik, és bizonyítottság hiányában mentse fel az ellene emelt vád alól.

[58] Kérte azt is figyelembe venni, hogy a vádlotti tudattartalom és a ténybeli tévedés pszichológiai vagy kognitív szempontból ténykérdés, de büntető anyagi jogi és eljárásjogi

értelemben inkább jogkérdésnek minősül, mivel egyenesen következik belőle a vádlott bűnössége, avagy annak hiánya. Felhívta a Pécsi Ítéltábla BH2005.167. számon közzétett ítéletében foglaltakat, miszerint az elkövető tudattartalmát érintő – a jogi fogalmak formájában megjelenő – következtetések a jogi értékelés körébe tartoznak, és miután nem ténymegállapítások, a másodfokú eljárásban a megalapozatlanság kiküszöbölése kapcsán megfogalmazott kötöttségek nélkül módosíthatók.

[59] A büntetéskiszabás körében az I. rendű védő – törvénysértésre hivatkozva – kérte a pénzbüntetés kiszabásának és a vagyonekbevonás elrendelésének mellőzését. Előbbi kapcsán azzal érvelt, hogy többéves szabadságvesztésre ítélese esetén a védencének nem lesz lehetősége a pénzbüntetés megfizetésére, figyelemmel arra is, hogy gondoskodnia kell a családjá eltartásáról. Ezért az 1.000.000,- forint összegű pénzbüntetés kiszabása a büntetési célok túlmutató joghátrányt eredményezne, és e büntetés – meg nem fizetés esetén – az átváltoztatás folytán további letöltendő szabadságvesztést jelentene Terhelt I. rendű számára. A vagyonekbevonás esetében nem látta bizonyítottnak, hogy a lefoglalt pénzüsszegek valóban bűncselekményből származnának. Megjegyezte, hogy a törvényszék az intézkedést a Btk. 74. § (1) bekezdés e) pontjára alapította, azonban ezzel kapcsolatban semmilyen adatot, tényt nem rögzített.

[60] Az I. rendű védő 2025. december 2-án benyújtott beadványában kiegészítette a fellebbezése céljait és annak indoklását.

[61] Téves ténybeli következtetésen alapulónak értékelte a tényállásnak a kereskedelemmel érintett kábítószer mennyiségére vonatkozó megállapítását is. Arra hivatkozott, hogy a törvényszék maga állapította meg az igazságügyi vegyész szakértő véleménye alapján, hogy a leszüretelt növényzet többsége földdel, drót- és papírdarabokkal szennyezett, penészes, rothadt állapotú volt. Ebből következően a köznyelven „szemétnek” minősülő növényzet alkalmatlan volt értékesítésre, így erre vonatkozóan még a kábítószer birtoklás megállapítása is kétséges, a kábítószer-kereskedelmi tevékenység pedig semmiképpen nem róható a vádlottak terhére.

[62] A büntetéskiszabási körülmények kapcsán kérte figyelembe venni, hogy a védence élettársának, személyi lakosnak stabil családi háttérre van szüksége, mivel 2-es típusú cukorbetegségben szenved, amely tartós, napi szintű odafigyelést, gyógyszeres kezelést és rendszeres diabetológiai kontrollt igényel. A vádlott anyja, terhelt I. anyja neve krónikus myeloid leukémia miatt 2018-tól célzott kezelés és folyamatos hematológiai követés alatt áll, szívritmuszavar-fibrilláció miatt véralvadásgátló terápiára szorul, 2-es típusú cukorbetegsége és magas vérnyomása van, továbbá a gerincének degeneratív elváltozásai és a krónikus fájdalmai a mozgásában is korlátozzák. Mindezek miatt a mindennapi ügyintézéshez, közlekedéshez és egészségügyi ellátásokhoz segítségre szorul. A védence tartós távolléte – a gondozás és az életviteli támogatás kiesése miatt – a hozzátartozói egészségi állapotát rontaná.

[63] Ismét hivatkozott arra, hogy a vádlott keresztnévű utónevű gyermeke sajátos nevelési igényű, az állapota javítása és az iskola megkezdésére való felkészítése érdekében 2023. januárjától folyamatos fejlesztő pedagógiai ellátást, illetve rendszeres terápiás,

rehabilitációs támogatást kap. Az óvodája által kiállított dokumentum szerint lassabban terhelhető, a figyelme rövid ideig tartható fenn, hamar elfárad, a feladatokhoz többszöri instrukció és állandó motiválás szükséges, szövegértése és beszéde fejlesztésre szorul, valamint a mozgása és összetettebb készségei terén is további fejlesztés indokolt. Ezen túlmenően az új helyzetekben és kapcsolatokban nehezen nyit, a megszokott személyekhez, rutinokhoz erősen ragaszkodik, a változásokat nehezebben tolerálja. Ezek a körülmények speciális nevelési és fejlesztési igényt igazolnak, amely a gyermeknél kiemelt, napi szintű szülői jelenlétet, strukturált támogatást és érzelmi biztonságot igényel. Védence tartós távolléte esetén a fejlesztésekhez szükséges stabil családi háttér megbomlik, a gondozási és nevelési teher egyoldalúan az anyára hárul, amely a gyermek állapotára és fejlődési esélyeire negatívan hatna.

[64] E körülményekre tekintettel a bűnösség megállapítása esetére indítványozta a szabadságvesztés tartamának olyan mértékű csökkentését, hogy a vádlottnak lehetősége legyen reintegrációs őrizetre, továbbá a feltételes szabadságra bocsátás kapcsán az ún. feles kedvezmény megállapítását.

[65] Az I. rendű védő a vádlott anyja, terhelt1 anyja neve és az élettársa, személyl egészségi állapotára vonatkozóan orvosi dokumentumokat (ambuláns lapok, igazolás), míg keresztnév1 utónevű gyermek fejlesztő-pedagógiai ellátásban részesüléséről az óvodája által kiállított dokumentumot csatolt.

[66] Terhelt2 II. rendű vádlott védője a fellebbezése írásos indokolásában kérte nagyobb nyomattékkal a védence javára értékelni, hogy közel 51 éves, és először került összeütközésbe a törvénnyel, korábban sem bűnöző életmódra rendezkedett be, valamint vele szemben a cselekmény elkövetése óta újabb büntetőeljárás nem indult. Továbbá azzal érvelt, hogy a vádlott számára önmagában a letartóztatás is hatalmas lecke volt, átgondolta az életét, őszintén megbánta tettét, azóta igyekszik a társadalmi normáknak megfelelő életet élni.

[67] Ezen túlmenően arra hivatkozott, hogy a bűncselekmény elkövetése óta eltelt 3 év ugyan nem éri el a büntetési tétel alsó határát, azonban azt kisebb nyomattékkal enyhítő körülményként kell figyelembe venni, mivel a vádlott a büntetőeljárás során letartóztatásban és hosszabb ideig ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyeletben is volt.

[68] Mindezek okán úgy ítélte meg, hogy az enyhítő körülmények túlsúlyban vannak, amely alapot adhat a szabadságvesztés tartamának mérséklésére.

[69] A II. rendű védő a védence és anyja, terhelt2né betegségeinek igazolására orvosi dokumentumokat (leletet, laborleletek, ambuláns kezelőlapok, zárójelentések) csatolt.

[70] Terhelt3 III. rendű vádlott védője (a továbbiakban: III. rendű védő) ugyancsak előterjesztette írásban a fellebbezése részletes indokolását, amelynek nagyobb része, így az

indokolás 2. oldalán, 3. oldalának 1., 4., 5. és 6. bekezdéseiben, 4. oldal 1., 2., 7. 8. és 9. bekezdéseiben, valamint 5. oldal 1., 2, 3., 4. és 5. bekezdéseiben írtak szó szerinti egyezést mutatnak az I. rendű védő fellebbezése indokolásában kifejtettekkel. Ezeket az ítéltábla korábban már rögzítette, így azok ismételt ismertetésétől eltekint, csak azokat a részleteket emeli ki, amelyek tartalmi szempontból eltérnek az I. rendű védő által előadottaktól.

[71] A III. rendű védő osztotta a védő kollégája álláspontját a tekintetben, hogy az elsőfokú ítélet a Be. 592. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott okból részben megalapozatlan.

[72] Ezzel kapcsolatban védence érdemi védekezése lényegét ismertette, amely szerint Terhelt3 III. rendű vádlott a növények kapcsán a társaitól kapott információkat, a feladata – a tudomása szerint – orvosi céllal termesztett növények öntözése, a ház takarítása volt, egyéb tevékenységet nem végzett. Tehát ő maga nem termesztett kábítószer előállításához szükséges növényeket, nem értékesített kábítószer, és arról sem tudott, hogy társai értékesítettek-e a termesztett növényekből. Nyolc osztályt végzett védence nem rendelkezett ismeretekkel a kábítószerokról, illetőleg azok termesztésének, előállításának feltételeiről.

[73] E tényekből azt a következtetést látta levonhatónak, hogy a bűncselekmény elkövetésekor Terhelt3 III. rendű vádlott tévedésben volt, mivel abban a tudatban volt, hogy a termesztett növények nem minősülnek kábítószernek.

[74] Ennek folytán indokoltnak tartotta, hogy az ítéltábla a tényállást az iratok tartalma és helyes ténybeli következtetés útján változtassa meg, ennek során állapítsa meg, hogy Terhelt3 III. rendű vádlott tévedésben volt a tekintetben, hogy a közreműködésével üzemeltetett ültetvényen kábítószer-tartalmú növények termesztése folyt. A felmentés okát a bizonyítottság hiányában jelölte meg, arra alapítottnak, hogy a ténybeli tévedésre vonatkozó védekezés nem vethető el, illetőleg nem bizonyítható kétséget kizáróan, hogy a védence tudatosan vett részt kannabisz termesztésében.

[75] Másodlagosan arra tett indítványt, hogy az ítéltábla – a bűnsegéd elkövetői alakzat változatlanul hagyása és annak jelentős enyhítő körülményként értékelése mellett – enyhítse az első fokon kiszabott büntetést.

[76] A nyilvános ülésen a védők összefoglalták a fellebbezésük indokolásában kifejtettek lényegét, illetőleg azt néhány kérdés kapcsán I. rendű védő és II. rendű védő kiegészítette.

[77] Az I. rendű védő arra hivatkozott, hogy Terhelt1 I. rendű vádlott az eljárás során végig következetes vallomásokot tett. Ez nem mondható el Terhelt2 II. rendű vádlottról, ráadásul e vádlottnak volt köze a kábítószerhez, ő állt kapcsolatban tanú6 IV. rendű elítélttel, ezért is megalapozott a védencének az a védekezése, amely szerint őt Terhelt2 II. rendű vádlott tévesztette meg a növények fajtája kapcsán. Érvelése szerint Terhelt1 I. rendű vádlott tisztában volt azzal, hogy a növények termesztése nem egészen törvényes, mivel az

orvosi marihuána előállítása során számos közegészségügyi előírást kell betartani, és ennek ők nyilvánvalóan nem tettek eleget.

[78] Kifejtette azt is, hogy a védencével szemben kiszabott szabadságvesztés tartama eltúlzott és igazságtalan, az egyáltalán nem igazodik a büntetlen eléletéhez és kedvező személyi körülményeihez, ráadásul súlyosan sérült az ítélet belső arányossága is a Terhelt2 II. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetéssel.

[79] Ezért a bűnösségre vonatkozó rendelkezés változatlanul hagyása esetére indítványozta, hogy az ítéltábla – figyelemmel a kereskedelemmel ténylegesen érintett kábítószer mennyiségére és a vádlott kedvező életvitelére – mérsékelje a szabadságvesztés tartamát oly módon, hogy ennek során alkalmazza az enyhítő szakaszt, továbbá a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés fele részének letöltését követő napban határozza meg. Ezen túlmenően szükségesnek látta a pénzbüntetés és a vagyonelkobzás mellőzését is.

[80] A II. rendű védő akként nyilatkozott, hogy az ítélet belső arányossága nem sérült, de annak nincs akadálya, hogy az ítéltábla a saját védenca és Terhelt1 I. rendű vádlott büntetését egyaránt enyhítse. Kiemelte, hogy védenca bűnösségére is kiterjedő, feltáró jellegű és a társait is terhelő beismerő vallomást tett, a cselekményét megbánta, a kábítószer mennyisége a jelentős mennyiség alsó határához közelít, a vádlottat vastagbél-polip miatt kezelték, szorongás miatt gyógyszeres kezelésre szorult és továbbra is gondoskodik különféle betegségben szenvedő anyjáról. Rámutatott arra, hogy kisebb nyomatékkal a hároméves időmúlás is enyhítő tényezőként értékelhető, mivel az eljárás alatt kényszerintézkedés hatálya alatt is állt.

[81] Terhelt1 I. rendű vádlott röviden megismételte a büntetőeljárás során is előadott védekezését, és ismét kifejezte a megbánását. Vitatta a tényállásnak a kábítószer mennyiségére vonatkozó megállapításait, arra utalva, hogy nem dobta volna ki a növények nagyobb részét, ha azokkal kereskedni akart volna. E körben azzal is érvelt, hogy a kábítószer THC-tartalma nem érte volna el a jelentős mennyiséget, amennyiben levonták volna belőle a kidobott növényzetet.

[82] Kérte azt is figyelembe venni, hogy nem profi módon kezelték az ültetvényt, annak nagyobb része elrohadt, kiszáradt, amely tény a lehallgatott telefonbeszélgetések is alátámasztják.

[83] A büntetés kiszabása kapcsán előadta, hogy a letartóztatás alatt a bv. intézetben karbantartóként, dolgozott, maximálisan megbíztak benne, még a parancsnoki szobában is végezhetett munkát, majd azonnal munkát vállalt, amikor olyan bűnügyi felügyeletbe került, amelynek magatartási szabályai ezt lehetővé tették. Azóta is mindent megtesz, hogy bizonyítsa a társadalomba való visszailleszkedését, a bűnügyi felügyelet magatartási szabályait mindig megtartotta, folyamatosan eleget tett a rendőrségen való jelentkezési kötelezettségének is. Kérte, hogy az ítéltábla értékelje a három kiskorú gyermek eltartásáról

való gondoskodását, akik közül a legkisebb sajátos nevelési igényű, továbbá azt is, hogy a büntetőeljárás 3 éves tartama a családját is megviselte.

[84] Az ítéltábla Terhelt3 III. rendű vádlott cselekménye eltérő minősítését célzó ügyészségi fellebbezést, valamint részben Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottak javára enyhítés céljából bejelentett védelmi fellebbezéseket találta alaposnak; egyebekben a jogorvoslatok nem vezettek eredményre.

[85] A másodfokon eljáró ítéltábla a Be. 590. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak, illetőleg a védőik a fellebbezéseiket nem csupán a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be, ezért e vádlottak esetében eleve nem volt helye az elsőfokú ítélet Be. 590. § (3) bekezdése szerinti korlátozott felülbírálatának. A Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján kizárólag a büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezéssel érintett Terhelt2 III. rendű vádlott esetében a korlátozott felülbírálatot a Be. 590. § (10) bekezdése zárta ki. E rendelkezés szerint, ha ugyanazon bűncselekmény vonatkozásában több fellebbezésre jogosult jelentett be fellebbezést, és legalább egy fellebbezés az elsőfokú bíróság ítéletének a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezését sérelmezi, a másodfokú bíróság a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (2) bekezdése szerint – ha az elsőfokú bíróság ítélete több bűncselekményről rendelkezett, a (4) bekezdés alkalmazásával – bírálja felül. Ennek megfelelően a másodfokú felülbírálat mindhárom vádlott esetében teljes körű, az a Be. 590. § (2) bekezdése alapján kiterjed az eljárási szabályok megtartásának, az elsőfokú ítélet megalapozottságának, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására és az intézkedés alkalmazására vonatkozó ítéleti rendelkezések, valamint az indokolás helyességének a vizsgálatára is.

[86] A Be. 590. § (7) bekezdése alapján hivatalból kell felülvizsgálni azokat az ítéleti rendelkezéseket, amelyek kapcsán a Be. XCIV. Fejezetében szabályozott egyszerűsített felülvizsgálatnak lenne helye, ha azokról a törvényszék a törvény kötelező rendelkezése ellenére nem rendelkezett, vagy nem a törvénynek megfelelően rendelkezett. E jogszabályi előírásnak megfelelően az ítéltábla a szabadságvesztés végrehajtási fokozatával, a feltételes szabadságra bocsátással, az előzetes fogvatartás és ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyelet beszámításával, a vagyonekbezárással, az elkobzással, a lefoglalt dolgokkal és a bűnügyi költség viselésével kapcsolatos ítéleti rendelkezéseket bírálta felül [Be. 671. § 1., 4., 6., 12., 15. pont].

[87] Az ítéltábla az eljárási szabályok megtartásának vizsgálata során megállapította, hogy a Be. 607. § (1) bekezdés szerinti, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését megalapozó, a Be. 567. § (1) és (2) bekezdéseiben felsorolt okok egyike sem áll fenn: az ügy a magyar büntető joghatóság alá tartozik, a vádemelésre jogosult ügyészség által benyújtott vádirat a vád érdemi elbírálására alkalmas módon tartalmazta a Be. 422. (1) bekezdésében írt törvényes elemeket, az ügyészség a vádat nem ejtette, a vádlottak büntethetősége nem szűnt meg, a cselekményüket más büntetőeljárásban jogerősen nem bírálták el [Be. 567. § (1) bekezdés a), b), c) pont, (2) bekezdés c), d), f) pont].

[88] Az elsőfokú bírósági eljárásban nem történt olyan, a Be. 608. § (1) bekezdés a-d) és f) pontjaiban írt abszolút eljárási szabálysértés sem, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárást bíróság új eljárásra utasítását indokolná. A törvényszék a Be. 20. § (1) bekezdés 1. pontja szerint a hatáskörébe tartozó ügyet bíralt el, a Be. 21. §-ban írt illetékességi szabályokat nem sértette meg, az ügy tárgyra tekintettel a Be. 13. § (1) bekezdése alapján törvényesen járt el egyesbíróként, a Be. 14. §-a szerinti kizárt bíró az ítélet meghozatalában nem vett részt, az egyes tárgyalási napokon az ügyész, a védők, valamint vádlottak jelen voltak, továbbá az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel nem volt ellentétes.

[89] A törvényszék nem valósított meg olyan a Be. 609. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértést, amely lényeges hatással lett volna az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására és az intézkedés alkalmazására, és amely ugyancsak az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolná. A vádlottak és a védők a törvényes jogaikat, ezen belül a kérdezési, észrevételezési és indítványtételi jogukat korlátozás nélkül gyakorolhatták, a törvényszék a bizonyítás törvényességére vonatkozó rendelkezéseket betartotta, a bűnösség megállapítása, a cselekmény Btk. szerinti minősítése, a büntetés kiszabása és intézkedés alkalmazása tekintetében – a későbbiekben még részletesen kifejtettek szerint – az indokolási kötelezettségének eleget tett [Be. 609. § (2) bekezdés a), b) és d) pont].

[90] A lehallgatott telefonbeszélgetések beszerzésére és bizonyítékként való felhasználására törvényesen került sor. Terhelt2 II. rendű vádlott és tanú6 IV. rendű elítélt vonatkozásában került sor a Be. XXXVIII. Fejezetében szabályozott bírói engedélyhez kötött leplezett eszközök [konkrétan a Be. 231. § a) és e) pontjai szerinti információs rendszer titkos megfigyelése, lehallgatás] és a Be. 215. §-ában írtak szerint bírói engedélyhez nem kötött leplezett eszközök (rejtett figyelés) alkalmazására. A Budakörnyéki Járásbíróság a 2022. augusztus 9-én meghozott 2.Bny.1151/2022/2. számú végzésében 2022. augusztus 16-tól 2022. november 14-ig engedélyezte ismeretlen személy használatában lévő mobiltelefon lehallgatását és a készülékekben kezelt adatok titokban történő megismerését, rögzítését (azaz információs rendszer titkos megfigyelését), majd azt a 2022. augusztus 25-én meghozott 10.Bny.1261/2022/2. számú végzésében az időközben beazonosított tanú6 IV. rendű elítélre kiterjesztette. A Budakörnyéki Járásbíróság 2022. szeptember 8-án meghozott 3.Bny.1322/2022/2. számú végzésével 2022. szeptember 14-től 2022. december 13-ig engedélyezte Terhelt2 II. rendű vádlott mobiltelefonjának lehallgatását, majd ezt a 2022. december 1-jén meghozott 5.Bny.1855/2022/2. számú végzésével 2023. március 13-ig meghosszabbította. Figyelemmel arra, hogy a nyomozó hatóság 2023. január 18-án a nyomozást jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette miatt rendelte el, amely bűncselekmény öt évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő, a bírói engedélyhez kötött leplezett eszközök alkalmazásának a Be. 234. § (1) bekezdésében írt feltételei fennálltak. Az engedélyezéssel nem érintett Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak esetében sem volt törvényes akadálya a bírói engedélyhez kötött leplezett eszközök alkalmazásával megszerzett bizonyítékok felhasználásának és értékelésének.

[91] Az elsőfokú ítélet indokolásában a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontja alapján a vádlottak személyi körülményeire és előéletére vonatkozóan megállapított tények – a bűnügyi nyilvántartás adatai, a másodfokú bírósági eljárásban csatolt iratok és a nyilvános ülésen jelenlévő vádlottak által előadottak alapján – kiegészítésre, illetőleg helyesbítésre szorultak.

[92] Terhelt1 I. rendű vádlott jelenleg nincs bejelentett munkaviszonya, egy barátja megbízása alapján karbantartóként dolgozik, illetőleg az otthonában mások részére szerelési munkákat végez, mindezekből összesen kb. 400.000,- forint bevétele van. Az élettársa az sajátos nevelési igényű gyermek gondozása miatt csak alkalmanként tud takarítási munkákat elvállalni, így rendszeres jövedelemmel nem rendelkezik. A saját háztatásban nevelt közös gyermekük 6 éves, élettársa korábbi kapcsolatából származó gyermeke 13 és fél éves, míg a volt élettársa gondozása alatt álló gyermeke 14 éves, aki után 30.000,- forint összegű gyermektartásdíjat fizet. Jelenlegi élettársa a szülés óta cukorbeteg, az állapota inkább romlik, továbbá rendszeresen szállítja daganatos betegségben szenvedő anyját is különféle kezelésekre. Az ingatlanvagyonában annyi változás történt, hogy a telkét kibővítette az egyik rokonától megvásárolt telekrésszel, viszont ezt csak 5,8 millió forint összegű magánkölcsönnel tudta megoldani. Ezen túlmenően is vannak tartozásai, amelynek összértékét – az előbbieken írt magánkölcsönnel együtt – kb. 15 millió forintra becsülte, beleszámítva a másik büntetőügyében kiszabott pénzbüntetés és a jelen ügyben terhére megállapított bűnügyi költség összegét is.

[93] A kannabisz-ültetvényénél történt jogellenes áramvételezéssel összefüggésben indult büntetőeljárásban a Ráckevei Járásbíróság a 2025. szeptember 11-én meghozott és 2025. október 21-én jogerőre emelkedett 43.Bpk.161/2025/11. számú büntetővégzésében lopás büntette miatt Terhelt1 I. rendű vádlottal szemben 500 napi tétel, napi tételenként 1.300,- forint összegű, összesen 650.000,- forint pénzbüntetést szabott ki.

[94] Terhelt2 II. rendű vádlott esetében a Ráckevei Járásbíróság 43.Bpk.161/2025/11. számú büntetővégzése 2025. szeptember 26-án emelkedett jogerőre, és ebben a vádlottal szemben lopás büntette miatt 500 napi tétel, napi tételenként 1.500,- forint összegű, összesen 750.000,- forint pénzbüntetés kiszabására került sor.

[95] Terhelt3 III. rendű vádlott tekintetében Ráckevei Járásbíróság 43.Bpk.161/2025/11. számú büntetővégzése 2025. október 22-én emelkedett jogerőre, vele szemben a lopás büntette miatt 500 napi tétel, napi tételenként 1.000,- forint összegű, összesen 500.000,- forint pénzbüntetést szabtak ki.

[96] E vádlott az elsőfokú ítélet [10] bekezdésében rögzített büntetővégzéssel kapcsolatos adatok időközben törlésre kerültek a bűnügyi nyilvántartásból, így azokat az elkövetéskor hatályos (egyébként 2024. július 30-ig hatályban lévő) Btk. 97. § (2) bekezdése alapján mellőzni kellett az elsőfokú ítélet indokolásából. Ugyanis e jogszabályhely szerint a büntetőjogi felelősség megállapítására, a kiszabott büntetésre és az alkalmazott intézkedésre

vonatkozó adatokat a hatósági nyilvántartás tartalmazza a törvényben meghatározott időpontig, ezt követően hátrányos jogkövetkezmény az elítélés miatt már nem állapítható meg az elítélttel szemben. Ebből következően a büntetés kiszabásakor Terhelt3 III. rendű vádlottat büntetlen előéletűnek kell tekinteni. A jogalkotó 2024. augusztus 1-jei hatállyal módosította a Btk. 97. § (2) bekezdésében foglaltakat (ennek folytán a korábbi elítélésnek a bűnügyi nyilvántartásból való törlése esetén sem lenne akadálya a büntetett előlethez fűződő büntetőjogi jogkövetkezmények alkalmazásának), de e vádlott esetében sem volt ok a Btk. 2. § (2) bekezdés alapján az elbíráláskor hatályos büntető törvényt alkalmazni. A későbbiekben kifejtettek szerint az ítéltábla mindhárom vádlott esetében a Btk. 2. § (1) bekezdés értelmében az elkövetés idején hatályos büntető törvényt alkalmazta.

[97] Az ítéltábla – a törvényszék által megállapított tényállást támadó védelmi felvetések kapcsán –ismerteti az elsőfokú bíróság tényállásához kötöttségre, az ítélet megalapozatlanságára és annak következményeire vonatkozó eljárási szabályokat.

[98] A Be. 591. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az ítélet megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A tényálláshoz kötöttség elvi indokát a bizonyítékok értékelésére vonatkozó törvényi rendelkezések adják, amelyek szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott bizonyító ereje [Be. 167. § (3) bekezdés], és a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg [Be. 167. § (4) bekezdése]. E szabályozás biztosítja a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti, szabad értékelését, illetőleg védik az elsőfokú bíróság mérlegelését. A törvény a fentiekben írtak szerint csak kivételesen engedi meg az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól való eltérést, ennek feltétele az, hogy az első fokon meghozott ítélet tényállása nem megalapozott.

[99] A megalapozatlanság mértéke (teljes vagy részleges) más-más jogkövetkezmennyel jár.

[100] Az elsőfokú ítélet teljes egészében megalapozatlan, ha az elsőfokú bíróság nem állapított meg tényállást vagy a tényállás teljes egészében felderítetlen [Be. 592. § (1) bekezdés a), b) pont]. Teljes megalapozatlanság esetén a másodfokú bíróság nem ügydöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú ítéletet és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja [Be. 610. §], azaz ilyen esetben az elsőfokú ítélet másodfokú bíróság általi korrekciójára nincs törvényes lehetőség.

[101] Részlegesen megalapozatlan az ítélet, ha az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, a tényállás részben felderítetlen, a megállapított tényállás ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával vagy az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett [Be. 592. § (1) bekezdés a)-d) pont].

[102] Csak részleges megalapozatlanság esetén kerülhet sor a tényállás kiegészítésére (ez a hiányzó ténymegállapítás pótlását jelenti) vagy helyesbítésére (a meglévő ténymegállapítás módosítása vagy mellőzése), amely történhet az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, ténybeli következtetés vagy a felvett bizonyítás útján [Be. 593. § (1) bekezdés a) pont]. A kiegészítés, helyesbítés csak a meglévő tényállásba illeszkedő ténymegállapítást eredményezhet, attól eltérőt semmiképpen. Ezzel szemben a másodfokú bíróság az ítélet részbeni megalapozatlanságát oly módon is kiküszöbölheti, hogy az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, ténybeli következtetés vagy a felvett bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállást állapíthat meg, ha a vádlott felmentésének vagy részbeni felmentésének, vagy az eljárás megszüntetésének vagy részbeni megszüntetésének van helye [Be. 593. § (1) bekezdés b) pontja]. Ha a másodfokú bíróság az ítélet megalapozatlanságának kiküszöbölése során – a helyes tényállás érdekében felvett bizonyítás, az ügyiratok tartalma vagy ténybeli következtetés alapján – az elsőfokú bíróságtól eltérő tényeket állapít meg, az eltérő tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat eltérően értékelheti [Be. 593. § (2) bekezdés első mondat]. A másodfokú bíróság nem értékelheti az elsőfokú bíróságtól eltérően a másodfokú bíróság által megállapított ténnyel össze nem függő, valamint a megalapozatlansággal nem érintett tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat [Be. 593. § (2) bekezdés második mondata].

[103] Hangsúlyozni kell, hogy az eltérő tényállás fentiek szerinti megállapításának alapvető feltétele a tényállás megalapozatlansága (BJD 8349). Ha a tényállás megalapozott, akkor még a felmentő határozat érdekében sem lehet eltérő tényállást megállapítani pusztán a bizonyítékok eltérő értékelésével (BJD 7761, BJD 8377). Ez a jogi tartalom áll annak a megállapításnak a háttérében, miszerint a mérlegeléssel megállapított tényállás támadása a bizonyítékok felülmérlegelésével, illetve annak útján nem lehetséges.

[104] A részbeni megalapozatlanság esetén a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a helyesbített, kiegészített, illetve az eltérően megállapított tényállás alapján bírálja felül [Be. 593. § (3) bekezdés].

[105] A Kúria az EBH2019.B.9. számon közzétett eseti döntésében kifejtette, hogy a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma nem a megalapozatlanság kiküszöbölését korlátozza, hanem az első fokon lefolytatott bizonyítást védi. A tényállás hiányosságának pótlása, a felderítetlenségének megszüntetése, az iratellenesség kiküszöbölése, avagy a helyes ténybeli következtetés levonása nem a felülmérlegelés tilalma alá esik, hanem éppen a megalapozatlanság orvoslásának törvényes eszköze, abban az esetben, ha az így módosult eltérő tényállás a felmentett vádlott bűnösségének megállapításához vagy a bűnösnek kimondott vádlott felmentéséhez vezethet. A bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma annyit jelent, hogy a másodfokú bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hitelességéről, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette. Például nem mondhatja azt az elsőfokú bíróság által elfogadott tanúvallomásra, hogy azt nem fogadja el, és az annak alapján megállapított tényeket mellőzi a tényállásból, továbbá nem egészítheti ki, illetve módosíthatja az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást egy általa el nem fogadott tanúvallomás (vallomásrész) alapján. Az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján a tényállás módosítása valójában nem más, mint ugyanazon bizonyíték alapján olyan további, az elsőfokú bíróság által nem megállapított tények megállapítása, amit az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyott, azonban a vádlott büntetőjogi felelőssége szempontjából releváns. Az iratellenesség kiküszöbölése azt jelenti, hogy az elsőfokú bíróság nem a valós (az ügyiratokban rögzített) tartalma szerint vette figyelembe a bizonyítékot, és ezt javítja ki a

fellebbviteli bíróság az ügyiratok szerinti tartalom alapulvételével. Téves ténybeli következtetés esetén pedig az elfogadott bizonyítékból történő, a logika szabályainak meg nem felelő ténykövetkeztetést helyesbíti a jogorvoslat tárgyában eljáró másodfokú bíróság. Minden esetben azonban a tényállás módosításának alapja az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyíték. A másodfokú eljárásban az eltérő bizonyítékértékelés (felülmérlegelés) tilalmának általános érvényű elve azt jelenti, hogy a másodfokú bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hiteltérdemlőségéről, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette. A másodfokú bíróság csak azokra a bizonyítandó tényekre vonatkozóan értékelheti az elsőfokú bíróságtól eltérően a bizonyítékokat, amelyekre a másodfokú eljárásban maga folytatott le bizonyítást, vagy maga is folytatott bizonyítási cselekményt.

[106] Az elsőfokú ítélet esetében a Be. 592. § (1) bekezdés a) és b) pontjaiban, illetőleg a (2) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott teljes és részbeni megalapozatlansági okok egyike sem állapítható meg, ugyanis – szemben a védelmi állásponttal – a tényállás felderített, hiánytalan, a bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával megegyező és helytelen ténykövetkeztetésektől mentes.

[107] A másodfokú bírósági eljárásban nem volt szükség bizonyítás – az elsőfokú ítélet részbeni megalapozatlansága vagy eljárási szabálysértés okából – felvételére, egyébként ennek elrendelését megalapozó új tény a fellebbezésükben a vádlottak és a védők sem állítottak, új bizonyítékokra sem hivatkoztak, ezért az elsőfokú ítélet felülbírálata során a törvényszék által megállapított tényállás a Be. 591. § (1) bekezdése alapján irányadó volt az ítéltábla számára.

[108] A tényállásnak az elsőfokú ítélet [13] bekezdés első mondatában írt részében nyilvánvalóan elírásra vezethető vissza az, hogy a törvényszék – szemben a vádiratban foglaltakkal – 164 élő kannabisz tövet rögzített. Az igazságügyi vegyész szakértő szakvéleménye 4. oldal 1., 4. és 6. bekezdései összesen 161 élő tövet tartalmaznak, és ezzel egyező megállapítás van a szakvélemény 5. oldalán lévő táblázat első és harmadik sorában, illetőleg a szakértő összegző véleményének 4. pontjában is (a maradék három tö ugyanis elszáradt növényre vonatkozik, és azokat a szakvélemény végig külön kezelte).

[109] Továbbá az ítéltábla pontatlan megfogalmazásként értékelte a jelentős mennyiségre vonatkozó megállapításokat is.

[110] Ezért az ítéltábla a Be. 453. § (1) és (6) bekezdései alapján az elsőfokú ítélet [13] bekezdés első mondata helyébe – a javításokat dőlt betűkkel jelölve – a következő mondatot illeszti: „A kutatás során lefoglaltak a szaporításhoz, termesztéshez szükséges eszközöket, már leszüretelt 313 szárcsonkot és 3 elszáradt növényt, összesen 5880,33 gramm nettó össztömegű, a csonkokról származó összesen 101,84 gramm totál-THC-tartalmú, a jelentős mennyiség *alsó határát el nem érő*, annak 88,4%-ának megfelelő növényi részt, és a jelentős mennyiség *alsó határát meghaladó*, annak 164%-ának megfelelő, 161 tö élő cannabis sativa egyed.”

[111] A törvényszék a bizonyítást a szükséges és lehetséges körben lefolytatta, ennek során a tárgyaláson

- kihallgatta a vádlottakat, illetőleg ismertette a nyomozati szakban fogatosított gyanúsított kihallgatásai során tett vallomásaikat (nyilatkozataikat), valamint az írásban előterjesztett vallomásaikat;
- tanúként hallgatta ki az eljárás korábbi szakaszában jogerősen elítélt tanút;
- meghallgatta szakértő³ igazságügyi vegyész szakértőt és szakértő¹ igazságügyi botanikus szakértőt;
- ismertetéssel (részben két beszélgetése lejátásával) a bizonyítás anyagává tette a bírói engedélyhez kötött leplezett eszközök alkalmazásával beszerzett hanganyagokat, illetőleg azok tartalmát rögzítő jelentéseket.

[112] Az elsőfokú ítélet indokolása kellő részletességgel és irathűen tartalmazza azoknak a bizonyítási eszközöknek a megjelölését és rövid tartalmi ismertetését, amelyek által szolgáltatott bizonyítékokra a törvényszék a tényállást alapította.

[113] Az ítéltábla észlelte, hogy Terhelt² II. rendű vádlott esetében az elsőfokú ítélet [18], [23] és [24] bekezdései tévesen rögzítik az abban hivatkozott folytatólagos gyanúsított kihallgatás időpontját, az helyesen: 2023. április 17-e. Kétségtelen, hogy a kihallgatási jegyzőkönyv végén a keltezés – a jegyzőkönyv bevezető részében helyesen rögzített időponttal szemben – 2023. április 4-ét tartalmazza, de ez nyilvánvalóan elírás, mely tény igazolja, hogy a védő részére küldött értesítés is 2023. április 17-én, a büntetés-végrehajtási intézetben fogatosított kihallgatásra vonatkozott, illetőleg ezen a napon vették át a jegyzőkönyvet elektronikus formában a gyanúsított és a védő is.

[114] A törvényszék az elsőfokú ítélet indokolásában – a Be. 561. § (3) bekezdésének d) pontjában írt kötelezettségét teljesítve – számot adott arról is, hogy mely bizonyítékokat és miért vagy miért nem fogadott el. A bizonyíték-értékelési tevékenysége megfelelt a Be. 167. § (4) bekezdésében foglaltaknak, miszerint a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. A mérlegelés nem feltételezéseken, spekuláción alapult, annak alapját konkrét bizonyítékokból származó tényszerű adatok, körülmények képezték. Továbbá az ítélet indokolásából megismerhető a bírói meggyőződés kialakulásának az a logikai folyamata is, amely a bizonyítás eredményének megállapításához vezetett.

[115] A tényállás megállapításakor nem okozott különösebb bizonyítási nehézséget annak megállapítása, hogy a vádlottak a cím⁵ szám alatti ingatlanban magas THC-tartalmú kannabiszt termesztettek, mert ezt a tény az igazságügyi botanikus szakértő és az igazságügyi vegyész szakértő szakvéleménye egyértelműen alátámasztották, és egyébként ezt maguk a

vádlottak sem vitatták. A felmentést célzó fellebbezéssel érintett Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak érdemi védekezése lényegében arra irányult, hogy az ültetvényen olyan kendernövényt akartak termesztetni, amelyből értékesítési céllal orvosi, gyógyászati felhasználású CBD olajat állíthatók elő.

[116] E védekezésük csakugyan nem volt elfogadható, mivel az ebben előadottakat Terhelt2 II. rendű vádlott terhelő vallomása és az ügyben beszerzett egyéb bizonyítékok egyaránt cáfolták.

[117] Kétségtelen, hogy Terhelt2 II. rendű vádlottnak az eljárás különböző szakaszaiban előadott vallomásai nem voltak következetesek, ugyanis – a saját és társai bűnösségének beismerése mellett – olyan tartalmú nyilatkozatokat is tett, amelyek a növények termesztésének céljával kapcsolatban Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlott érdemi védekezésével mutattak egyezést.

[118] A terheltnek a Be. 39. § (1) bekezdés f) pontja és a Be. 185. § (1) bekezdés a) pontja alapján joga van ahhoz, hogy vallomást tegyen vagy a vallomástételt megtagadja, és amennyiben vallomást tesz nem kell az igazat vallania (szemben a tanúval), ugyanakkor amit mond vagy rendelkezésre bocsát, bizonyítékként használható fel. A terhelt az eljárási jogaival és vallomása lehetséges következményeivel tisztában van, ugyanis erre a nyomozás során és a bírósági eljárásban az első kihallgatásakor a Be. 185. § (1) és (3) bekezdése alapján az eljáró hatóságok (nyomozó hatóság, bíróság) figyelmeztetik.

[119] A terhelti figyelmeztetések jelen ügyben is törvényesek volt, ezért nem volt ok arra, hogy a törvényszék a tényállás megállapításakor ne értékelje Terhelt2 II. rendű vádlott önmagát és társait terhelő vallomását, függetlenül attól, hogy az ítélethozatal előtt, az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában ismét tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését. Külső ráhatás a terhelő vallomástétel kapcsán nem volt kimutatható, inkább arra merültek fel adatok, hogy Terhelt2 II. rendű vádlott bizonyos vallomásaiban miért tett Terhelt1 I. rendű vádlott védekezésével egyező, valótlan tartalmú vallomást. Megjegyzendő, hogy az eljárás során tanúsított hektikus magatartása, bizonytalan nyilatkozatai azt sugallják, hogy Terhelt2 II. rendű vádlott végig bizonytalan volt abban, hogy a bűncselekmény tagadása vagy annak elismerése lehet előnyösebb számára. Egyébként – szemben az I. rendű védő felvetésével – a terhelő vallomásában kifejezetten akként nyilatkozott, hogy a társaival együtt döntöttek az ültetvény telepítéséről, és a növényegyedek szaporítását is közösen végezték.

[120] A törvényszék – vizsgálva a vádlottak vallomásait – okszerűen mutatott rá az azokban feltárható alábbi következtetlenségekre:

- Terhelt1 I. rendű vádlott az első gyanúsított ki hallgatásakor, 2023. január 24-én nem csak azt tagadta, hogy tudomása lett volna a növényeknek az általa vásárolt házban történt termesztéséről, hanem azt is tagadta, hogy az elfogását megelőző nyolc hónapban járt volna a házban;

- Terhelt2 II. rendű vádlott az első gyanúsított ki hallgatásakor tagadta, hogy bármi köze lenne az ültetvényhez,

- Terhelt3 III. rendű vádlott első alkalommal megtagadta a vallomástételt;
- ezt követően a következő folytatólagos kihallgatásuk során mindhárom vádlott azt vallotta, hogy az ültetvényen termesztett növényekből CBD olajat kívántak előállítani.

[121] Amennyiben a vádlottak csakugyan azért termesztették a növényeket, hogy azokból gyógyászati célú CBD olajat állítsanak elő, értelmetlen lett volna az általuk legálisnak tartott tevékenységet az első gyanúsított kihallgatásaikkor letagadni, illetve elhallgatni. Nem vitatva, hogy a vádlottakat a korábbiakban már írtak szerint megtagadhatják a vallomás tételt, illetőleg nem terheli őket igazmondási kötelezettség, az eljárás során e körben tanúsított magatartásukból igenis következtetés vonható le a bűnös tudattartalmukra. Közvetlenül az első kihallgatásuk után tett vallomásaik tartalmi egyezősége – az egyéb bizonyítékok tükrében – a védekezésük összehangolására utal, amelynek a letartóztatásuk ténye sem képezhetne akadályát.

[122] Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a termesztés érdekében a vádlottak az ingatlanban komoly beruházásokat eszközöltek az áramellátás, a fűtés és a szellőztetés biztosítása kapcsán, továbbá növényvédő-, rovarölő- és egyéb permetező szereket, illetőleg különböző tápanyagokat vásároltak azzal a céllal, hogy a növények megfelelő fejlődését biztosíthassák. Teljességgel észszerűtlen lett volna, hogy úgy tegyenek ilyen előkészületeket a termesztésre, illetőleg fordítsanak pénz, időt és energiát a klónozásra, a növények gondozására, hogy előzetesen ne győződjenek meg arról, hogy ténylegesen milyen (THC vagy CBD tartalmú) növényegyedeket vásárolnak és szaporítanak, azokat hogyan kell gondozni, illetőleg egyáltalán szükség van-e a CBD olaj előállításához hatósági engedélyre (a vádlottak arra hivatkoztak, hogy engedélyköteles tevékenységnek tudták a CBD olaj előállítását). Ráadásul a vádlottak semmilyen adatot nem közöltek arról, hogy a leszűretelt növényből ki, hol és milyen eljárással készített volna CBD olajat, illetőleg milyen minőségi elvárásoknak kellett megfelelnie az általuk szolgáltatott alapanyagnak. Terhelt2 II. rendű vádlottnak azon állítása, miszerint a kábítószeres értékesítésével foglalkozó tanú6 IV. rendű elítéltnak mutatta meg a berohadt termést, ugyancsak abba az irányba mutat, hogy a vádlottak célja mindvégig THC-tartalmú kannabisz, nem pedig ún. orvosi marihuána előállítása volt.

[123] Közismert az is, hogy a kannabisz-ültetvények üzemeltetése a folyamatosan működő elektronikai berendezések miatt látványosan, azonnal kimutathatóan megemelkedő áramfogyasztással jár, amelyet az áramszolgáltatók jelezhetnek a bűnüldöző hatóságoknak, ezért ilyen tevékenység megkezdése előtt az elkövetők intézkednek az elektromos áram illegális vételezése érdekében. A vádlottak esetében is a bűnös tudattartalmat támasztja alá, hogy a növények termesztéséhez elengedhetetlenül szükséges elektromos áramot illegálisan vételezték azzal a nyilvánvaló céllal, hogy ne keltsék fel a hatóságok figyelmét. Jogszerű termelői tevékenység esetén a vádlottak részéről komoly gazdasági, anyagi kockázattal járt volna a villamos energia engedély nélkül vételezése, ugyanis annak lehetséges következményeként az áramellátásnak a szolgáltató által történő akár átmeneti leállítása a teljes ültetvény megsemmisülését eredményezte volna.

[124] A vádlotti védekezés hitelességét aggályossá teszi azt is, hogy az elfogásukat megelőzően Terhelt2 II. rendű vádlott kokaint, Terhelt3 III. rendű vádlott marihuánát, kokaint

és amfetamint fogyasztottak. Ez önmagában még Terhelt3 II. rendű vádlott esetében sem igazolja, hogy az általuk termesztett kannabiszból fogyasztott, de igencsak kétségesse teszi, hogy a kábítószer-fogyasztó vádlottak az ingatlanban gyógyászati célú CBD olaj előállításához szükséges növényt akartak termesztetni.

[125] A törvényszék – szemben az I. rendű védő érvelésével – nem tévedett a vádlottak terhére a kábítószeres mennyiségének és THC-tartalmának a meghatározásakor, annak során az igazságügyi botanikus szakértő és igazságügyi vegyész szakértő szakvéleményében foglaltakra alapítottnak, de a vádlottak szempontjából kedvezőbb ténymegállapításokat tett. A jelentős mennyiség alsó határát a Btk. 461. § (2) bekezdése és (3) bekezdés a) pontja értelmében a növényegyedek 161 tőszáma is meghaladja, így a bűnösség megállapítása és a bűncselekmény minősítése szempontjából semmi jelentősége nem lenne, ha levonásra kerülne a leszüretelt szárcsonkok közül azon részek, amelyek földdel, papír- és drótdarabokkal voltak szennyezettek. Hangsúlyozni kell azonban azt is, hogy az igazságügyi vegyész szakértő a 2025. január 6-án tartott tárgyaláson kifejezetten nyilatkozott arról, hogy csak a kiválogatott és eleve meglévő növényi levélzetet, növényi ágvégződéseket vizsgálták, azok nettó tömege nem tartalmazza a földet, tápkockát vagy bármi mást (*13. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldal*). Az a körülmény, hogy a termelt kannabisz növényeknek van olyan része, amely berohadás vagy más ok miatt fogyasztásra egyáltalán nem, avagy csak kevéssé alkalmas, nem érinti azt a tényt, hogy ezeket is értékesítésre állították elő, sőt Terhelt2 II. rendű vádlott éppen ilyen állapotú leszüretelt termést kínált fel tanú6 IV. rendű elítéltnak megvételre. A rosszabb minőségű marihuána is eladható, legfeljebb alacsonyabb áron, vagy azzal a kockázattal, hogy a vevő a későbbiekben megtagadja a vásárlást.

[126] A törvényszék a lehallgatott telefonbeszélgetésekből, a növényegyedek számából és nemzedékéből, a leszüretelt tőszámból alappal következtetett arra, hogy a vádlottak nem csak termesztették, de már értékesítették is a kannabiszt (amely ténynek jelentősége van a vagyonekbevétele elrendelése szempontjából is).

[127] Nem foghat helyt az a védelmi észrevétel sem, hogy Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottak az ültetvényt fele-fele arányban felosztották egymás között, és ebből következően az egyes vádlottak büntetőjogi felelőssége csak a saját részükön terhelt kannabisz tekintetében állapítható meg. A vádlottak részben eltérő magatartással (Terhelt2 II. rendű vádlott biztosította a költségek anyagi fedezetét és az első növényegyedeket, Terhelt1 I. rendű vádlott bocsátotta rendelkezésre az ingatlanát, illetőleg kiépítette a berendezések működtetéséhez szükséges elektromos hálózatot, az illegális áramvételezés lehetőségét, míg Terhelt3 III. rendű vádlott gondozta, takarította és permetezte az ültetvényt), de együtt biztosították a kannabisz növények termesztésének a feltételeit, szaporították a növényeket, így büntetőjogilag mindhárman felelnek az egész ültetvényen termelt, illetőleg onnan leszüretelt növényekért.

[128] Az ítéltábla – a fentieket figyelembe véve – mindhárom vádlott esetében egyetértett a bűnösségre levont következtetéssel, és értelemszerűen nem találta helytállónak a ténybeli tévedés, mint büntethetőséget kizáró ok [Btk. 15. § d) pont, 20. § (1) bekezdés] megállapítását célzó védelmi felvetéseket sem. Egyébiránt Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak esetében a védelmi fellebbezések kizárólag a törvényszék által értékelt bizonyítékoknak a felülbírálat során történő átértékelését célozták, amely – a korábbiakban már kifejtettek

értelmében – megalapozott tényállás esetén a Be. 591. § (1) bekezdésében írt felülmérlegelési tilalom folytán nem vezethetett eredményre.

[129] A vádlottak terhére megállapított bűncselekmény minősítése túlnyomórészt törvényes.

[130] Az ítéltábla a bűncselekmények jogi minősítése, a büntetések kiszabása és az intézkedések alkalmazása kapcsán a Btk. 2. § (1) bekezdésében írt általános szabály alapján az elkövetéskor hatályban lévő büntető törvény rendelkezéseit vette figyelembe.

[131] Az elbírálás idején hatályos Btk. a vádlottak szempontjából nem kedvezőbb, az alkalmazása enyhébb elbírálást nem eredményezne. Egyébként a Btk. 51. (3) bekezdése a pénzbüntetés napi tételösszege tekintetében szigorúbb szabályozást tartalmaz (a törvényi minimum 1.000,- forint helyett 1.500,- forint).

[132] A Btk. 176. § (1) bekezdésében írt bűncselekmény elkövetési magatartásai a kábítószer kínálása, átadása, forgalomba hozatala vagy azzal való kereskedés.

[133] Kábítószerrel kínál az, aki más személyt a kábítószer átvételére hív fel.

[134] A kábítószer átadása alatt kábítószer más személy – ingyen vagy ellenérték fejében történő – birtokába adását kell érteni, feltéve, hogy az nem tekinthető forgalomba hozatalnak vagy kereskedésnek. Az átadás címzett birtokba adást jelent azzal az akarattal, hogy a kábítószerrel átvevő maga fogyassza el. Ha több személy részére és rendszeresen történik, akkor a kábítószer átadása, mint elkövetési magatartás nem jöhet szóba.

[135] A kábítószer forgalomba hozatala akkor valósul meg, ha az elkövető a kábítószerrel – akár ingyenesen, akár ellenérték fejében – több, esetleg meg nem határozható számú személy részére juttatja. A forgalomba hozatalnak az átadástól való elhatárolása az átadó szándéka alapulvételével történik, és bár szükségszerűen együtt jár az átadással, mindig többet jelent egyszerű átadásnál, rendszerint több résztvevőből tevődik össze. E résztvevőiségek (például eladók és vevők felkutatása, megállapodás megkötése, áru tárolása, átadás helyszínének felderítése, szállítóeszközök biztosítása) azt célozzák, hogy a kábítószer – akár további közbeékelődő személyek révén is – bekerüljön a kereskedelmi forgalomba.

[136] Ehhez képest, a kábítószerrel kereskedés lényegében sorozatos adásvételek által valósul meg, haszonszerzésre irányul, és magában foglal minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladóhoz vagy fogyasztóhoz. Ezek közé tartozik a kábítószernek kereskedés céljából történő megszerzése, készletezése, kiporciózása, csomagolása, tárolása, szállítása, elosztása is, amely magatartás befejezett önálló tettesi cselekmény. A kereskedésnek a forgalomba hozataltól való elhatárolásának alapja a haszonszerzésre törekvés és a rendszeresség.

[137] A törvényszék – figyelemmel az 1/2007. Büntető Jogegységi határozatban foglaltakra is – a termesztett kannabisz mennyisége és az abból történt értékesítés alapján helytállóan állapította meg, hogy a vádlottak cselekménye a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulata szerinti, kereskedés elkövetési magatartással megvalósított kábítószer-kereskedelem törvényi tényállását merítette ki. Szemben a jogi indokolásában foglaltaktól, a törvényszék az elsőfokú ítélet rendelkező részében a bűncselekmény minősítését megalapozó jogszabálynál elmulasztotta felhívni az elkövetési magatartásra utaló IV. fordulatot felhívni, ezt az ítéltábla – a 61. BK vélemény 3/a. pontjában foglaltakra figyelemmel – pótolta.

[138] Amennyiben a kábítószer-kereskedelmi tevékenység megállapítható, a vádlotti magatartás – szemben az I. rendű védő jogi álláspontjával – nem minősíthető kábítószer birtoklásának.

[139] A törvényszék az elsőfokú ítélet [40] és [41] bekezdésében tévesen értelmezte akként, hogy kábítószer-kereskedelem tettese/társtettese csak az lehet, aki tulajdonjogot szerez a kábítószeren, és ezzel összefüggésben haszna származik az értékesítésből. A törvényszék erre alapítottnan minősítette Terhelt3 III. rendű vádlott elkövetői magatartását bűnsegédinek.

[140] Tettes az, aki a bűncselekmény törvényi tényállását megvalósítja [Btk. 13. § (1) bekezdés].

[141] Társtettesek azok, aki a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg [Btk. 13. § (3) bekezdés].

[142] Bűnsegéd az, aki a bűncselekmény elkövetéséhez másnak szándékosan segítséget nyújt [Btk.14. § (2) bekezdés].

[143] Az ügyészség és a fellebbviteli főügyészség helyesen hivatkozott a 1/2007. Büntető jogegységi határozatban foglaltakra, miszerint a kereskedéssel elkövetett kábítószerrel visszaélések a forgalomba hozatalnál tágabb elkövetési magatartások, rendszeres adás-vételek által valósulnak meg, haszonszerzésre irányulnak és magukba foglalnak minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladóhoz vagy a fogyasztóhoz. Ezek közé tartozik a kábítószernek kereskedés céljából történő előállítása, termesztése, megszerzése és készletezése is, amely magatartások befejezett önálló tettesi cselekménynek értékelendő. Az ítélkezési gyakorlat szerint a kereskedés céljából történő termesztés, illetőleg az ebben való részvétel kábítószer-kereskedelem büntettét valósítja meg. Amennyiben a kábítószer előállításában, termesztésében egységes akaratelhatározással többen vesznek részt akár bizonyos részfeladatok elvégzésével, az érintett személyek tekintetében elkövetői alakzatként a társtettesi elkövetést meg kell állapítani, függetlenül attól, hogy a kábítószernek ki a tényleges tulajdonosa, illetőleg az értékesítésből származó haszon kinél realizálódik, egyáltalán realizálódik-e vagy sem.

[144] Jelen ügyben Terhelt3 III. rendű vádlott magatartása kimerítette a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulata szerinti kábítószer-kereskedelem büntette törvényi tényállását, mivel bizonyítottan annak tudatában vállalta el, majd végezte a kannabisz-ültetvény öntözését, permetezését és tisztán tartását, hogy a termesztett és leszüretelt kannabisszal a társai kereskedni fognak. Kábítószer-kereskedelem esetén az előállításnak, termesztésnek vagy az adásvételeknek kell haszonszerzésre irányulnia, ennek fennállása esetén a cselekmény akkor is tényállásszerű, ha nem minden elkövető részesül a haszonból. Egyébként a leszüretelt marihuánából Terhelt3 III. rendű vádlott maga is kapott saját fogyasztásra, így az sem állítható, hogy a tevékenységből ne lett volna realizált haszna. Ezért e vádlott cselekménye is – figyelemmel a cselekménynek többek által közösen és szándékegységben történt elkövetésére – társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettének minősül.

[145] Az elsőfokú ítélet [39] bekezdésében írtakkal szemben Terhelt2 II. rendű vádlott esetében a kokain fogyasztása, míg Terhelt3 III. rendű vádlott esetében a kokain, amfetamin és kannabisz fogyasztása helyesen a Btk. 176. § (6) bekezdés I. fordulatában meghatározott kábítószer birtoklása vétségének a megállapítását alapozta volna meg, de a súlyosabban minősülő kábítószer-kereskedelem büntettét is megvalósító vádlottak terhére e szubszidiáris bűncselekmény nem volt megállapítható.

[146] A büntetés kiszabására áttérve, az ítéltábla ismerteti a büntetés céljára, a büntetés kiszabás elveire, a középértékre, valamint a büntetés enyhítésére vonatkozó törvényi rendelkezéseket.

[147] A büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el (Btk. 79. §).

[148] A büntetést a törvényben meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez [Btk. 80. § (1) bekezdés].

[149] Határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke az irányadó; a középérték a büntetési tétel alsó és felső határa összegének a fele [Btk. 80. § (2) bekezdés].

[150] A Btk. 82. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a büntetési tételnél enyhébb büntetés szabható ki, ha annak legkisebb mértéke a büntetés kiszabásának elveire figyelemmel túl szigorú lenne. A Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontja szerint az (1) bekezdés alapján, ha a büntetési tétel alsó határa ötévi szabadságvesztés, helyett legkevesebb kétévi szabadságvesztést lehet kiszabni.

[151] A vádlottak terhére megállapított bűncselekmény miatt öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés szabható ki, a középérték tizenkét év hat hónap.

[152] A büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. Büntető Kollégiumi vélemény (a továbbiakban: 56. BK vélemény) rögzíti, hogy a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő (összefoglalóan a büntetést befolyásoló) körülmények a büntetést alakíthatják. A büntetést befolyásoló körülményeket nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni, és a határozatban megindokolni. Nem az enyhítő és súlyosító körülmények száma, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál.

[153] Jelen ügyben a büntetést befolyásoló alanyi és tárgyi tényezők felsorolása, illetőleg súlyozása tekintetében az elsőfokú ítélet indokolása helyesbítésre, kiegészítésre szorul.

[154] A jogi minősítés megváltoztatása folytán az enyhítő körülmények közül Terhelt3 III. rendű vádlottnál mellőzni kell a bűnsegedi elkövetést.

[155] A bűncselekmény elkövetését következetesen tagadó Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak esetében – figyelemmel az 56. BK vélemény II/11. pontjának 2. bekezdésében foglaltakra is – a megbánás szóbeli kifejezése a büntetés kiszabása során nem enyhítő hatású. Viszont ezt Terhelt2 II. rendű vádlott esetében csakugyan enyhítő tényezőként kellett értékelni.

[156] Mellőzni kellett annak enyhítő körülményként való értékelését, hogy Terhelt3 III. rendű vádlott más hatására követte el a bűncselekményt. E bírói megállapítást nem alapozza meg az a körülmény, hogy a kannabisz-ültetvény létesítése először Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottak között zajló beszélgetés során merült fel, és csak ezután állapodtak meg az ingatlanban lakó Terhelt3 III. rendű vádlottal, hogy ő végezze az ültetvény gondozását. Ráadásul nem volt feltárható olyan adat, miszerint e vádlottat kifejezetten győzködni kellett volna a bűncselekményben való részvételre. Terhelt3 III. rendű vádlottnak meghatározó szerepe volt a bűncselekmény elkövetésében, hiszen az ültetvény öntözése, permetezése és tisztítása alapvető fontosságú volt a kannabisz termesztése szempontjából, ezért sincs jelentősége annak, hogy nem ő volt az ötletgazda.

[157] Az időmúlás és a büntetőeljárás elhúzódásának enyhítő hatása függ a konkrét büntetőügy tárgyát képező bűncselekmény tárgyi súlyától és törvényi fenyegetettségétől (56. BK vélemény III.10. pont első mondat). A kiemelkedő tárgyi súlyú, egészséget veszélyeztető, akár életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekményt megvalósító vádlottak esetében a cselekmény elkövetése és az első gyanúsított kihallgatás óta eltelt közel három év önmagában nem indokolná az enyhítő tényezőként való figyelembe vételt. Ezt az ítéltábla csekélyebb nyomatékmal mégis a javukra értékelte, mivel a vádlottak a

büntetőeljárás során a letartóztatásban és ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyeletben is voltak.

[158] A másodfokú bírósági eljárásban közölt adatok alapján nem csak Terhelt2 II. rendű vádlott, hanem Terhelt1 I. rendű vádlott javára is figyelembe kellett venni, hogy a rossz egészségi állapotban lévő anyját támogatja (56. BK vélemény II/4. pont 3. bekezdés).

[159] Csakugyan enyhítő tényezőként kellett értékelni mindhárom vádlott esetében az, hogy a kábítószeres hatóanyag-tartalma inkább a jelentős mennyiség alsó határához közelít, annak kb. két és félszerese. Ezt a bíróságok a büntetéskiszabás során azért értékelik az elkövető javára, mert kereskedési alakzatnál a különösen jelentős mennyiség nem minősítést befolyásoló tényező, így azonos tényállási keretek között értékelendők a jelentős mennyiség alsó határát éppen elérő és azt akár százszorosan meghaladó mennyiségre elkövetett kereskedői típusú magatartások is.

[160] További enyhítő tényező az is, hogy a vádlottak a cselekményüket kizárólag marihuánára követték el, amely – összevetve a súlyosabb függőséget okozó, károsabb élettani hatásokkal járó kábítószerekkel (például heroin, amfetamin, kristály) – az ítélkezési gyakorlatban rendszerint enyhébb megítélés alá esik, annak ellenére is, hogy a jogalkotó az egyes kábítószeres eltérő hatóanyag-tartalmát a csekély mennyiség felső határának meghatározásánál figyelembe vette.

[161] Az elsőfokú ítélet indokolása helyesen tartalmazza, hogy enyhítő hatású Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottaknak a bűncselekmény elkövetésekor még büntetlen előélete, ám ezt a jelenlegi bűnügyi nyilvántartási adatok alapján Terhelt3 III. rendű vádlottnál is figyelembe kellett venni (a büntetett előélet súlyosító körülményként való értékelésének mellőzésével egyidejűleg).

[162] Terhelt1 I. rendű vádlott esetében csakugyan enyhítő tényező a három kiskorú gyermek eltartásáról való gondoskodás, akik egyike sajátos nevelési igényű, ezért a szülők részéről is nagyobb odafigyelésre van szükség a nevelése során.

[163] Az 56. BKv. II.12. pontjában írtak szerint enyhítő hatású az elkövető betegsége, jelentős mérvű rokkantsága vagy egyéb olyan körülmény, amely a büntetés elviselését megnehezíti, mely akkor is értékelendő, ha a bűncselekmény elkövetése után állt elő. Az előbbi kritériumnak megfelelő betegséget a törvényszék Terhelt2 II. rendű vádlott esetében – a csatolt orvosi dokumentumok ellenére – nem látott megállapíthatónak.

[164] A társtettesi elkövetését nem csak Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottak, hanem a minősítés megváltoztatása miatt Terhelt3 III. rendű vádlott vonatkozásában is súlyosító tényező, ugyanakkor ennek – a cselekmény jellegére, elkövetési körülményeire figyelemmel – egyikük esetében sem kell nyomatékos hatást tulajdonítani.

[165] A kábítószer-fogyasztás Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlott tekintetében attól függetlenül súlyosító tényező, hogy a kábítószeres rendszeres fogyasztása függőséget is okozhat, miként arra a törvényszék hivatkozott. A terhükre történő értékelést valójában az

indokolja, hogy e vádlottak a kábítószer fogyasztásával önmagában is bűncselekményt valósítottak meg, a kábítószer birtoklás vétségében a vádlottak bűnösségét e bűncselekmény szubszidiárius jellege és a kábítószer-kereskedelem büntettének elkövetése miatt nem kellett megállapítani.

[166] Az ítéltábla – egyetértve a fellebbviteli főügyészség e körben kifejtett érvelésével – mellőzte az elsőfokú ítélet [47] bekezdéséből az arra vonatkozó elsőfokú bírói indokolást, hogy a kábítószer-kereskedelem büntette a szexuális erőszak büntettének alapesetét és a rablás büntettének alapesetét megvalósító elkövetők társadalomra veszélyességnek feleltethető meg. A jogalkotó valóban az egyes különös részi törvényi tényállások büntetési tételeinek meghatározásával juttatta kifejezésre, hogy a kérdéses bűncselekménynek milyen fokú társadalomra veszélyességet tulajdonít, az egyes, különösen más-más védett jogtárgyat sértő bűncselekményeknek az elsőfokú ítéletben írtak szerinti összehasonlítása, illetőleg abból a büntetéskiszabás során bármilyen következtetés levonása téves megközelítés.

[167] Az ítéltábla Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak esetében úgy ítélte meg, hogy a törvényszék által kiszabott szabadságvesztések tartama igazodik az elbírált bűncselekmény tárgyi súlyához, a vádlottak társadalomra veszélyességéhez, a feltárt és kiegészített büntetéskiszabási körülményekhez, továbbá alkalmas a büntetés speciális és generális céljainak elérésére.

[168] Figyelemmel a bűncselekménynek a büntetési tételben is megnyilvánuló kiemelkedő tárgyi súlyára (ún. absztrakt tárgyi súly), a társas elkövetésre, valamint arra, hogy a beismerő és társait terhelő vallomást tevő Terhelt2 II. rendű vádlott esetében eleve enyhítő szakasz alkalmazásával került sor a szabadságvesztés tartamának meghatározására, az ítéltábla sem Terhelt2 II. rendű vádlott, sem a szintén súlyosabb elkövetői alakzattal érintett Terhelt3 III. rendű vádlott esetében nem látott okot a szabadságvesztések tartamának mérséklésére. Ugyanakkor nem találta alaposnak Terhelt3 III. rendű vádlott büntetésének súlyosítását célzó ügyészségi indítványt sem, ennek során az ítéltábla figyelembe vette a kábítószernek – az elkövetett bűncselekmény konkrét tárgyi súlyát megalapozó – tényleges mennyiségét és a fajtáját, valamint a vádlott jelenlegi kedvező életvitelét.

[169] Ezzel szemben a társaihoz hasonlóan az elkövetéskor még büntetlen előéletű, jelenleg kedvező életvitelű, családos, három kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodó, anyját is támogató Terhelt1 I. rendű vádlott esetében az ítélet belső arányossága mindenképpen a szabadságvesztés tartamának mérséklését indokolta. Ezért e vádlott esetében az ítéltábla a szabadságvesztés tartamát a büntetési tétel minimumára, 5 évre mérsékelte. A védelem által indítványozott, a törvényi minimumnál rövidebb, csak enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabható szabadságvesztés már nem felelne meg a büntetéskiszabási körülményeknek, illetőleg nem lenne alkalmas a büntetési célok elérésére, különösen a generális prevenció biztosítására.

[170] A szándékos bűncselekmények miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt vádlottak méltatlanok a közügyek gyakorlására, ezért a törvényszék a Btk. 61. § (1) bekezdése és 62. § (1) bekezdése alapján megalapozottan döntött a közügyektől eltiltás

alkalmazásáról. A mellékbüntetés tartama is megfelelő, annak mérséklése egyik vádlott tekintetében sem indokolt.

[171] A törvényszék törvényesen határozta meg a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 II. rendű vádlottak esetében fegyházban. A Btk. 37. (3) bekezdés a) pont ad) alpontja alapján a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház, ha a három évi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztést a Btk. 176. § (3) bekezdése szerinti kábítószer-kereskedelem miatt szabták ki. A büntetés kiszabásánál irányadó körülmények alapján a törvényszék helyesen alkalmazta az elkövetéskor még büntetlen előéletű, jelenleg kedvező életvitelű, a bűncselekmény elkövetését beismerő és megbánó Terhelt2 II. rendű vádlott vonatkozásában a Btk. 35. § (2) bekezdését, amely lehetővé tette a fegyháznál eggyel enyhébb, börtön végrehajtási fokozat megállapítását.

[172] A feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos, a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontján alapuló ítéleti rendelkezések – miként arra a fellebbviteli főügyészség helyesen hivatkozott – csakugyan hiányosak, így azokat akként kellett kiegészíteni, hogy a szabadságvesztésből a vádlottak *legkorábban* a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra.

[173] Az ítéltábla a bűncselekmény tárgyi súlya, szervezett és társas elkövetése miatt Terhelt1 I. rendű vádlott esetében – a kedvező személyi körülményei ellenére – nem látott okot sem az enyhébb végrehajtási fokozatra vonatkozó Btk. 35. § (2) bekezdés alkalmazására, sem a Btk. 38. § (3) bekezdés alapján a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának a büntetés fele részének a kitöltését követő napban történő meghatározására.

[174] Az ítéltábla Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottak vonatkozásában mellőzte a pénzbüntetés kiszabását, figyelemmel a jövedelmi és vagyoni viszonyaikra, Terhelt1 I. rendű vádlott eltartottjai számára és a tartozásaira, valamint arra is, hogy hosszabb tartamú szabadságvesztést kell tölteniük, amely alatt nem lesz számottevő jövedelmük. A vádlottaknál értelemszerűen mellőzni kellett a pénzbüntetés részletekben történő megfizetésére, a meg nem fizetés esetén alkalmazandó átváltoztatásra vonatkozó ítéleti rendelkezéseket is.

[175] A vádlottak által előzetes fogvatartásban (örizet, letartóztatás) és az ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyeletben töltött időt a Btk. 92. § (1) bekezdése, (2) bekezdése és a (3) bekezdés a) pontja alapján valóban be kellett számítani a kiszabott szabadságvesztésbe. Megállapítható ugyanakkor, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező része – szemben az indokolás [49], [52] és [54] bekezdéseiben foglaltakkal –nem tartalmazza az ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyelet „beszámítási kulcsát”. A Btk. 92. § (3) bekezdés a) pontja alapján a beszámításnál egynapi szabadságvesztésnek fegyház fokozat esetén öt nap, börtön fokozat esetén négy nap bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg, ezzel az elsőfokú ítélet rendelkező részét ki kellett egészíteni.

[176] Az ítéltábla egyetértett a fellebbviteli főügyészszéggel a tekintetben is, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező része pontatlanul tartalmazza az előzetes fogvatartásra és a bűnügyi felügyeletre vonatkozóan a Be. 561. § (2) bekezdés a) pontja szerint rögzített adatokat, mivel a terhelt ugyanazon a napon nem állhat egyidejűleg két kényszerintézkedés hatálya alatt, és az adott napra vonatkozóan mindig a súlyosabb kényszerintézkedést kell megállapítani. Ezért valamennyi vádlott esetében az őrizet befejező napját, Terhelt2 II. rendű vádlott vonatkozásában az ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyelet kezdő napját pontosítani kellett. Terhelt2 II. rendű vádlott nem 2024. május 8-ig volt ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyeletben, hanem 2024. január 23-ig, ugyanis ezen a napon a vádlottal (akkor még gyanúsítottal) szemben a Budakörnyéki Járásbíróság 5.Bny.101/2024/2. számú végzésében – a kényszerintézkedés magatartási szabályainak megváltoztatásával – közigazgatási területre korlátozott bűnügyi felügyelet rendelt el. Ez ugyancsak az ítélet rendelkező részében írt adatok és a beszámításra vonatkozó rendelkezés helyesbítését indokolták. Ezen túlmenően, Terhelt3 III. rendű vádlottnál tévesen lett feltüntetve, hogy 2024. augusztus 27-től az elsőfokú ítélet kihirdetéséig ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyelet alatt állt, ugyanis a törvényszék 2024. december 18-tól – a magatartási szabályok megváltoztatásával, a mozgási szabadság kiterjesztésével – már közigazgatási területre korlátozott bűnügyi felügyeletet rendelt el a vádlottal szemben. Ez értelemszerűen Haraszi Zoltán III. rendű vádlott tekintetében a bűnügyi felügyelet beszámítására vonatkozó ítéleti rendelkezés pontosítását is szükségessé tette.

[177] A törvényszék Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottal szemben a tőlük lefoglalt pénzüsszegre elrendelt vagyonekobbzást a Btk. 74. § (1) bekezdés e) pontjára alapította, annak egyidejű feltüntetésével, hogy a bűncselekményre szánt vagyona láta indokoltnak az intézkedés alkalmazását. Ez a rendelkezés nem feltétlenül áll összhangban a tényállás azon megállapításával, miszerint a vádlottaktól a kábítószerrel összefüggő pénzüsszegeket foglalták le. Az ítéltábla egyetértett a vagyonekobbzás alkalmazásával, de annak okaként a Btk. 74/A. § (1) bekezdés b) pontját hívta fel, azaz azt, hogy az ellenkező bizonyításáig vagyonekobbzás alá eső vagyonnak kell tekinteni, és vagyonekobbzást kell elrendelni arra a vagyona, amelyet az elkövető a kábítószerrel való kereskedés ideje alatt szerzett.

[178] Az I. rendű védő által a bírósági eljárás kezdeti szakaszában csatolt 2021. augusztus 4-ei keltezésű jelzálogjoggal biztosított kölcsönszerződés (amely szerint Terhelt1 I. rendű vádlott 6.875.000,- forint összegű kölcsönt adott személy2nak egy évre) nem volt alkalmas annak bizonyítására, hogy a 2023. január 24-én lefoglalt pénzüsszegek legális forrásból származnak.

[179] A törvényszék a Btk. 72. § (1) bekezdés a) és c) pontjai alapján törvényesen rendelkezett a kábítószeres, a kábítószeres természetű, mérésére szolgáló dolgok ekobbzásáról, de azok esetében nem kellett volna a lefoglalás megszüntetéséről határoznia, ezt tehát mellőzni kellett.

[180] A Be. 320. § (1) bekezdés a) pontja szerint a lefoglalás egyidejű megszüntetésével, a törvényszék helyesen és a Be. 320. § (2) bekezdése, illetőleg a Be. 321. § (1) bekezdése alapján törvényesen döntött az értéktelen dolgok megsemmisítéséről, illetve a két mobiltelefonnak Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlott részére történő kiadásáról.

[181] A törvényszék törvényesen rendelkezett arról, hogy az eljárás során felmerült – egyébként a Be. 145. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése szerinti – bűnügyi költséget a bűnösnek kimondott vádlottak a Be. 574. § (1) és (4) bekezdései alapján kötelesek külön-külön, illetve az el nem különíthető részében egyetemlegesen köteles megfizetni, míg azt a bűnügyi költséget, amely nem terhelhető a vádlottakra, a Be. 575. § (1) bekezdésének értelemszerű alkalmazásával az állam viseli.

[182] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla a Be. 599. § (1) bekezdése szerint nyilvános ülésen a fellebbezésekkel támadott elsőfokú ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése alapján – a másodfokú ítélet rendelkező részében írtak szerint – megváltoztatta, egyebekben a törvényszék ügydöntő határozatát a Be. 605. § (1) bekezdése szerint helybenhagyta.

[183] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet rendelkező részében a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel a Be. 184. § (2) bekezdés a)-f) pontjaiban foglaltakra is – rögzített adatoknál feltüntette Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak érvényes személyazonosító igazolványa számát. Terhelt2 II. rendű vádlottal való kapcsolattartást biztosító adatok között a cím3 szám alatti lakcímet tényleges tartózkodási helyként jelölte meg (azt ugyanis a lakcímnnyilvántartás tartózkodási helyként nem tartalmazza). A lakcímnnyilvántartás jelenlegi adatai alapján Terhelt3 III. rendű vádlott esetében az cím1 szám alatti címet nem a bűnügyi felügyelet végrehajtási helyként, hanem a vádlott lakcímeként jelöli meg, egyben mellőzi az cím4 szám alatti lakcím feltüntetését.

[184] Az ítéltábla határozata elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdései zárják ki, mivel az ítéltáblának a törvényszékével a büntetőjogi felelősség szempontjából ellentétes döntése nem volt.

Budapest, 2025. december 9.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k. a tanács elnöke,

Dr. Lőrinczy Attila István s.k. előadó bíró,

Dr. Zsótér Zsuzsanna s.k. bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 2025. március 10. napján kihirdetett 20.B.102/2024/21. számú ítélete – a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.192/2025/26. számú határozatában írt változtatással – Terhelt1 I. rendű, Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak vonatkozásában 2025. december 9. napján jogerős.

Budapest, 2025. december 9.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k.

a tanács elnöke